

Documentatienota: Effecten van de (para)fiscale veranderingen op de ontwikkeling van het nettoloon tegen constante prijzen (1996-2006)

**Contactpersoon:
Marie Monville
Marie.Monville@ccecrb.fgov.be**

Inhoudsopgave

1 Situering van de context.....	6
1.1 Parafiscaliteit: de persoonlijke sociale bijdragen.....	7
1.1.1 Werkbonus	7
1.1.2 Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid	8
1.2 Fiscaliteit.....	8
1.2.1 Het globaal plan (1994-1999)	8
1.2.2 Exit uit het globaal plan en belastinghervorming	8
 2 Werkmethode	 11
2.1 De brutolonen	12
2.2 De nettolonen	14
 3 Analyse van de effecten van de (para)fiscale hervormingen op de ontwikkeling van de nettolonen tegen constante prijzen	 16
3.1 De profielen zonder kinderen.....	17
3.2 De profielen met kinderen.....	31
 4 Conclusies.....	 46
 5 Bijlagen	 50
5.1 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen	50
5.2 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan één partner werkt.....	51
5.3 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan beide partners werken.....	52
5.4 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen.....	53
5.5 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen en één inkomen	54
5.6 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen en twee inkomens	55

Lijst van de grafieken

Grafiek 1-1: Tarief van de patronale en persoonlijke sociale bijdragen en raming van de gemiddelde aanslagvoet van de personenbelasting in percenten van het brutoloon (1970-2006)	6
Grafiek 1-2 : Profielen van de marginale aanslagtarieven voor en na de belastinghervorming (2000-2006)	9
Grafiek 2-1: Gezondheidsindex en nominale stijging van de brutolonen (1996-2006)	13
Grafiek 2-2: Ontwikkeling van het gezondheidsindexcijfer en van het algemene indexcijfer der consumptieprijzen in België van 1996 tot 2006 (indexen 1996 = 100)	13
Grafiek 2-3: Stijging van het waargenomen nettoloon, tegen constante prijzen, voor een alleenstaande zonder kinderen volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)	14
Grafiek 3-1: Totale stijging en stijging die te wijten is aan de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon, tegen constante prijzen, voor een alleenstaande zonder kinderen, volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)	18
Grafiek 3-2: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt	19
Grafiek 3-3: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 75% van het gemiddelde loon ontvangt	20
Grafiek 3-4: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de alleenstaanden zonder kinderen (1996-2006)	21
Grafiek 3-5: Totale stijging en stijging die te wijten is aan de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een koppel zonder kinderen dat één loon ontvangt, volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)	23
Grafiek 3-6: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt	24
Grafiek 3-7: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 75% van het gemiddelde loon ontvangt	25
Grafiek 3-8: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 1996 tot 2006 ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels zonder kinderen die één loon ontvangen	26
Grafiek 3-9: Totale stijging en stijging ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een koppel zonder kinderen met twee inkomens, volgens verschillende loonniveaus (1996-2006)	28
Grafiek 3-10: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan de partners elk 50% van het gemiddelde loon ontvangen	29
Grafiek 3-11: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan de partners resp. 50% en 100% van het gemiddelde loon ontvangen	30
Grafiek 3-12: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels zonder kinderen met twee inkomens (1996-2006)	31
Grafiek 3-13: Totale stijging en stijging ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een alleenstaande met twee kinderen, volgens verschillende loonniveaus (1996-2006)	33
Grafiek 3-14: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt	34
Grafiek 3-15: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 75% van het gemiddelde loon ontvangt	35
Grafiek 3-16 : Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die het gevolg is van de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de alleenstaanden met twee kinderen (1996-2006)	36
Grafiek 3-17: Totale stijging en stijging die het gevolg is van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een koppel met twee kinderen en één inkomen, volgens verschillende loonniveaus (1996-2006)	37
Grafiek 3-18: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangen	39
Grafiek 19: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomens die 75% van het gemiddelde loon ontvangen	40
Grafiek 3-20: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en één inkomen (1996-2006)	41
Grafiek 3-21: Totale stijging en stijging als gevolg van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een koppel met twee kinderen en twee inkomens, volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)	42
Grafiek 3-22: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomens die 50% van het gemiddelde loon ontvangen	43
Grafiek 3-23: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomens die resp. 50% en 100% van het gemiddelde loon ontvangen	44
Grafiek 3-24: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomens (1996-2006)	45

Grafiek 4-1: Progressieve tarieven van de persoonlijke sociale bijdragen volgens het brutoloon (oktober 2008).....	49
Grafiek 5-1: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 100% van het gemiddelde loon ontvangt.....	50
Grafiek 5-2: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 150% van het gemiddelde loon ontvangt.....	50
Grafiek 5-3: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 200% van het gemiddelde loon ontvangt.....	50
Grafiek 5-4: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 250% van het gemiddelde loon ontvangt.....	50
Grafiek 5-5: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 100% van het gemiddelde loon ontvangt.....	51
Grafiek 5-6: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 150% van het gemiddelde loon ontvangt.....	51
Grafiek 5-7: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 200% van het gemiddelde loon ontvangt.....	51
Grafiek 5-8: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 250% van het gemiddelde loon ontvangt.....	51
Grafiek 5-9: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 100%-100% van het gemiddelde loon ontvangt.....	52
Grafiek 5-10: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 150%-150% van het gemiddelde loon ontvangt.....	52
Grafiek 5-11: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 200%-200% van het gemiddelde loon ontvangt.....	52
Grafiek 5-12: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 250%-250% van het gemiddelde loon ontvangt.....	52
Grafiek 5-13: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 100% van het gemiddelde loon ontvangt.....	53
Grafiek 5-14: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 150% van het gemiddelde loon ontvangt.....	53
Grafiek 5-15: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 200% van het gemiddelde loon ontvangt.....	53
Grafiek 5-16: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 250% van het gemiddelde loon ontvangt.....	53
Grafiek 5-17: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 100% van het gemiddelde loon ontvangt.....	54
Grafiek 5-18: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 150% van het gemiddelde loon ontvangt.....	54
Grafiek 5-19: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 200% van het gemiddelde loon ontvangt.....	54
Grafiek 5-20: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 250% van het gemiddelde loon ontvangt.....	54
Grafiek 5-21: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 100%-100% van het gemiddelde loon ontvangt.....	55
Grafiek 5-22: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 150%-150% van het gemiddelde loon ontvangt.....	55
Grafiek 5-23: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 200%-200% van het gemiddelde loon ontvangt.....	55
Grafiek 5-24: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 250%-250% van het gemiddelde loon ontvangt.....	55

Lijst van de tabellen

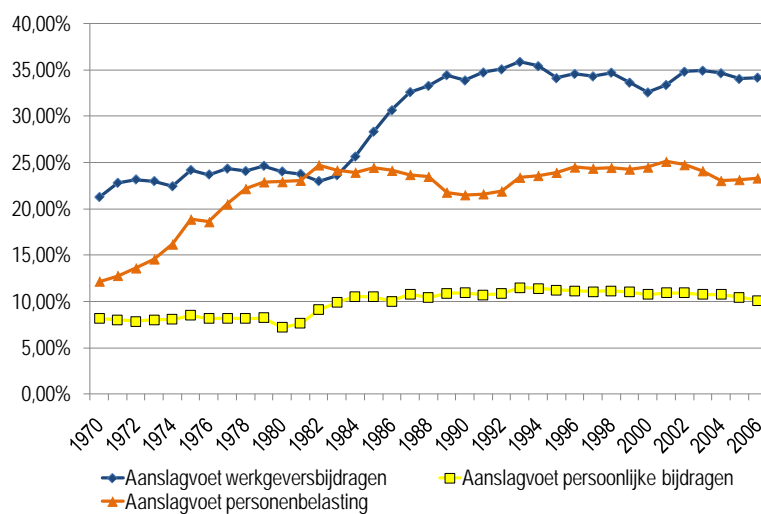
Tabel 1-1: Basisbedragen van de vermindering van de persoonlijke sociale bijdragen (oktober 2008).....	7
Tabel 1-2: Overgang van het brutojaarloon naar het nettojaarloon met en zonder toepassing van de werkbonus.....	8
Tabel 2-1: 36 profielen, vastgesteld volgens het loonniveau en de gezinssamenstelling.....	11
Tabel 2-2: Ontwikkeling van de niveaus van de brutojaarlonen van 1996 tot 2006.....	11
Tabel 2-3: Ontwikkeling van het bruto- en het nettoloan tegen courante en tegen constante prijzen voor een alleenstaande zonder kinderen (1996-2006).....	12
Tabel 2-4: Ontwikkeling van de verschillende brutojaarloonniveaus volgens het algemene indexcijfer der consumptieprijzen in België van 1996 tot 2006 (indexcijfers 1996 = 100).....	15
Tabel 2-5: Overzicht van de waargenomen effecten.....	15
Tabel 2-6: Ontwikkeling van de brutolonen en van de nettolonen, tegen courante en tegen constante prijzen, voor de alleenstaanden zonder kinderen (1966-2006).....	16
Tabel 3-1: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een alleenstaande zonder kinderen.....	17
Tabel 3-2: Loonniveaus van de alleenstaanden zonder kinderen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006).....	18
Tabel 3-3: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel zonder kinderen met één inkomen.....	22
Tabel 3-4: Loonniveaus van de koppels zonder kinderen die één inkomen ontvangen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006).....	23
Tabel 3-5: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel zonder kinderen met twee inkomens.....	27
Tabel 3-6: Loonniveaus van de koppels zonder kinderen met twee inkomens en (para)fiscale veranderingen (1996-2006).....	28
Tabel 3-7: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een alleenstaande met twee kinderen.....	32
Tabel 3-8: Loonniveaus van de alleenstaanden met twee kinderen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006).....	33
Tabel 3-9 : Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel met twee kinderen en één inkomen.....	36
Tabel 3-10: Loonniveaus van de koppels met twee kinderen en één inkomen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006).....	38
Tabel 3-11: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel met twee kinderen en twee inkomens.....	42
Tabel 3-12: Loonniveaus van de koppels met twee kinderen en twee inkomens en (para)fiscale veranderingen (1996-2006).....	43
Tabel 4-1: Overzicht van alle in de nota voorgestelde resultaten.....	46
Tabel 4-2: Gemiddelde aanslagvoeten voor de koppels met en die zonder kinderen waarvan één partner werkt.....	48

1 Situering van de context

Het doel van deze documentatienota bestaat erin het effect van de fiscale en parafiscale maatregelen op de ontwikkeling van de nettolonen tegen constante prijzen van 1996 tot 2006 te meten. Elke wijziging van de (para)fiscaliteit heeft immers een weerslag op de arbeidskosten en op het nettoloon van de werknemers. Zo zal een stijging/daling van de personenbelasting, waarbij alle andere factoren gelijk blijven, leiden tot een daling/stijging van het nettoloon van de werknemers, terwijl een stijging/daling van de sociale werkgeversbijdragen, waarbij alle andere factoren gelijk blijven, leiden tot een stijging/daling van de arbeidskosten voor de werkgevers. In werkelijkheid is de voorwaarde *waarbij alle andere factoren gelijk blijven* echter zelden aan de orde. Wanneer de werknemers geconfronteerd worden met een potentiële verhoging van de gemiddelde aanslagvoet van de personenbelasting, kunnen ze, om in te spelen op een mogelijke vermindering van hun koopkracht, een opwaartse druk op de brutolonen uitoefenen. Wanneer de werkgevers worden geconfronteerd met een verhoging van het tarief van de sociale werkgeversbijdragen, kunnen ze een neerwaartse druk op de stijging van de brutolonen uitoefenen om de toename van de loonkosten af te remmen.

Van 1970 tot 1995 kunnen twee grote bewegingen inzake de (para)fiscaliteit op arbeid in België worden vastgesteld (Grafiek 1-1). Van 1970 tot 1982 is de gemiddelde aanslagvoet voor de personenbelasting fors de hoogte ingegaan, nl. van 12 tot 25% van het brutoloon. Van 1983 tot 1995 is het tarief van de sociale werkgeversbijdragen gestegen van minder dan 25% tot ruim 35% van het brutoloon.

Grafiek 1-1: Tarief van de patronale en persoonlijke sociale bijdragen en raming van de gemiddelde aanslagvoet van de personenbelasting in percenten van het brutoloon (1970-2006)

Bron: Federaal Planbureau

Van 1996 tot 2006 kan een lichte daling van de in Grafiek 1-1 voorgestelde tarieven worden waargenomen. Gedurende die tien jaar hebben zich meer bepaald de volgende belangrijkste veranderingen in de fiscaliteit en de parafiscaliteit op arbeid voorgedaan:

1.1 Parafiscaliteit: de persoonlijke sociale bijdragen

1.1.1 Werkbonus

De werkbonus, die werd ingevoerd om het nettoloon van de werknemers met een brutomaandloon dat lager is dan een welbepaald plafond aantrekkelijker te maken, maakt het mogelijk het verschuldigde bedrag van de persoonlijke sociale bijdragen te verlagen. Het bedrag van de vermindering wordt kleiner naarmate het referentieloon hoger is. Sinds 1 oktober 2008 hebben de werknemers met het minimumloon recht op een vermindering van 175 euro per maand voor de bedienden¹ en van 189 euro per maand voor de arbeiders². De manier waarop deze vermindering wordt berekend, hangt af van het referentieloon en de werkbonus bedraagt nul wanneer het brutoloon meer dan 2203,72 euro bedraagt. Dankzij deze maatregel kan het nettoloon van de werknemers met een laag loon worden opgetrokken terwijl noch het brutoloon, en dus evenmin de arbeidskosten toenemen.

Tabel 1-1: Basisbedragen van de vermindering van de persoonlijke sociale bijdragen (oktober 2008)

Referentieloon L	Bedrag van de vermindering	
	Bedienden	Arbeiders
< of = 1387,49	175	189
> 1387,49 en < 1693,5	$175 - (0,2798 * (L - 1387,49))$	$189 - (0,3021 * (L - 1387,49))$
> 1693,5 en < 2203,72	$143 - (0,1752 * (L - 1387,49))$	$154,44 - (0,1892 * (L - 1387,49))$
2203,72	0	0

Bron: RSZ

Dankzij de mobiliteit van het plafond (indexering en uitbreiding) kon een groter aantal werknemers de werkbonus ontvangen. In 2000 kwam 10% van de arbeidsplaatsen in aanmerking voor de maatregel; in 2006 had 40% van de arbeidsplaatsen er recht op. De geleidelijke degressiviteit van het stelsel maakt het mogelijk de lagelonen vallen terug te dringen en de loopbaanprogressie zo weinig mogelijk te belemmeren.

Dankzij dit systeem kunnen de werknemers met een laag loon weliswaar een hoger nettoloon ontvangen, maar niettemin vermindert het de elasticiteit van het nettoloon tegenover het brutoloon. De vermindering van de persoonlijke sociale bijdrage wordt immers niet rechtstreeks aan de werknemers overgedragen, maar komt in de samenstelling van het bruto belastbaar loon terecht. Als alle andere aspecten overigens gelijk blijven, zorgt de invoering van de werkbonus voor een daling van de persoonlijke socialezekerheidsbijdragen, maar ook voor een stijging van de gemiddelde aanslagvoet. In Tabel 1-2 wordt, voor eenzelfde brutojaarloon van 18.000 euro, de overgang van het brutojaarloon naar het nettojaarloon uitgesplitst met of zonder toepassing van de werkbonus. Het nettojaarloon met toepassing van de werkbonus is 9,1% hoger dan het nettojaarloon zonder bonus.

¹ Onder "bedienden" verstaat men de werknemers die tegen 100% moeten worden aangegeven.

² Onder "arbeiders" verstaat men de werknemers die tegen 108% moeten worden aangegeven.

Tabel 1-2: Overgang van het brutojaarloon naar het nettojaarloon met en zonder toepassing van de werkbonus

	Zonder werkbonus	Met werkbonus
Brutojaarloon	18.000 €	18.000 €
Persoonlijke RSZ	2.352 €	630 €
Belastbaar brutoloon	15.647 €	17.370 €
Tarief persoonlijke RSZ	13,07%	3,50%
Aanslagvoet	15%	18%
Totale heffing	28,1%	21,5%
Nettojaarloon	12.947 €	14.130 €

1.1.2 Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid

In 1994 werd in het kader van het globaal plan een bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid ingevoerd. Deze bijdrage verschilt naargelang van het loon (belastbare jaarinkomens) van de werknemer en van zijn gezinstoestand. Ze moet door de loontrekkers worden betaald en wordt in het geval van de gezinnen geheven op het gecumuleerd belastbaar jaarinkomen. Deze bijdrage bedraagt nul voor de laagste lonen en het bedrag ervan is geplafonneerd op 731,29 euro per jaar en wordt niet geïndexeerd. Een alleenstaande die 50% van het gemiddelde loon ontvangt moet deze bijzondere bijdrage niet betalen, maar een koppel waarvan beide partners elk 50% van het gemiddelde loon ontvangen, is de bijdrage wel verschuldigd, aangezien de inkomens voor de bepaling ervan worden samengeteld.

1.2 Fiscaliteit

1.2.1 Het globaal plan (1994-1999)

Sommige maatregelen van het globaal plan hadden een invloed op de fiscaliteit. Van 1994 tot 1998 werd de automatische indexering van de schalen van de personenbelasting opgeschort, behalve voor de belastingvrije sommen, met inbegrip van de verhogingen in functie van de gezinstoestand. Van 1994 tot 2003 werd een crisisbelasting van 3% geheven op het totale bedrag van de verschuldigde belasting. Deze maatregelen hebben van 1994 tot 1999 een verhoging van de personenbelasting veroorzaakt.

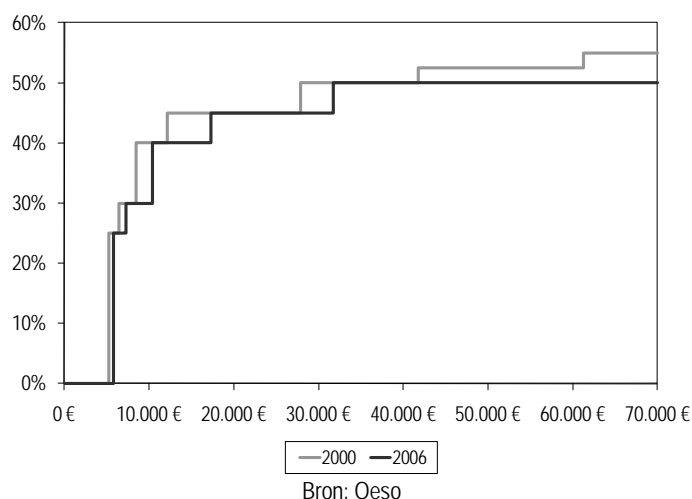
1.2.2 Exit uit het globaal plan en belastinghervorming

Het belastingbeleid werd vanaf 1999 gewijzigd; de indexering van de schalen van de personenbelasting werd opnieuw ingevoerd en de crisisbelasting werd met 1% per jaar verlaagd, eerst voor de laagste lonen, vervolgens voor de middelste lonen en in 2003 voor de hoogste lonen. In 2000 werd het programma ter hervorming van de personenbelasting voorgesteld en de uitvoering ervan werd gespreid over de periode die liep van de belastingjaren 2002 tot 2005 (inkomsten 2001-2004). De belangrijkste bepalingen ervan hadden betrekking op vier aspecten:

Vermindering van de fiscale lasten op de inkomens uit arbeid

De belastingdruk op de inkomens uit arbeid werd verminderd dankzij de verhoging van het tarief voor de eerste inkomensschijf in het barema van de forfaitaire beroepskosten, de verhoging van de belastingvrije som, de uitbreiding van de middelste inkomensschijven in het barema en de afschaffing van de hogere marginale aanslagtarieven (Grafiek 1-2). In 2002, 2003 en 2004 genoten de laagste inkomens een belastingkrediet. Dit belastingkrediet was beperkt tot het aandeel van de activiteitsinkomens in de totale netto beroepsinkomsten. Het werd berekend per netto-inkomensschijf, met een basisbedrag dat werd verminderd naargelang van het netto-inkomen. Het belastingkrediet werd afgeschaft voor de loontrekkers, want de belastingplichtigen moesten de inkohiering afwachten om het te verkrijgen. Deze afschaffing ging gepaard met een sterkere vermindering van de persoonlijke sociale bijdragen (werkbonus), dat een onmiddellijk effect, maar niet zo'n grote omvang heeft als het belastingkrediet.

Grafiek 1-2 : Profielen van de marginale aanslagtarieven voor en na de belastinghervorming (2000-2006)

Neutraliteit ten aanzien van de samenlevingsvorm³

De bedoeling is de alleenstaanden en de koppels gelijk te behandelen door de wettelijk samenwonenden gelijk te stellen aan de gehuwde echtparen, door de belastingvrije basisbedragen van de alleenstaanden en van de koppels op elkaar af te stemmen, door belastingverlagingen voor pensioenen en ziekte- en invaliditeitsvergoedingen per persoon, en meer per gezin, toe te kennen en door de afzonderlijke aanslag te veralgemenen, terwijl die tot dan alleen gold voor de beroepsinkomsten.

Beter rekening houden met de kinderlast

Het plafond van de bestaansmiddelen van de kinderen ten laste van alleenstaanden wordt opgetrokken van 2500 tot 2600 euro en de bijkomende toeslag op de belastingvrije som van 870 euro die werd toegekend aan sommige eenoudergezinnen wordt uitgebreid tot alle alleenstaanden met kinderen ten laste.

³ Dit aspect wordt niet in beschouwing genomen in de simulaties van de fod Financiën.

Groenere belastingheffing⁴

In het kader van de werkelijke beroepskosten is 0,15 euro aftrekbaar per kilometer tussen de woon- en de werkplaats die wordt afgelegd met een ander vervoermiddel dan de personenauto en er wordt een nieuwe belastinguitgave gecreëerd voor de isolatie- of energiebesparende werken.

⁴ Dit aspect werd niet opgenomen in de simulaties van de fod Financiën.

2 Werkmethode

Aangezien de impact van deze maatregelen verschilt naargelang van het loonniveau en de gezinssamenstelling, werden 36 profielen vastgesteld op basis van een of twee voltijdse arbeidsplaatsen. Alvorens we de volledige resultaten voorstellen in deel 3, trachten we in deel 2 de gevolgde werkmethode uitvoerig te beschrijven aan de hand van het voorbeeld van een alleenstaande zonder kinderen.

Tabel 2-1: 36 profielen, vastgesteld volgens het loonniveau en de gezinssamenstelling

	Zonder kinderen	2 kinderen
Alleenstaande	50%	50%
	75%	75%
	100%	100%
	150%	150%
	200%	200%
	250%	250%
Koppel	50%	50%
	75%	75%
	100%	100%
	150%	150%
	200%	200%
	250%	250%
Koppel	50% -50%	50% -50%
	50% -100%	50% -100%
	100% -100%	100% -100%
	150% -150%	150% -150%
	200% -200%	200% -200%
	250% 250%	250% 250%

De loonniveaus werden vastgesteld in verhouding tot het gemiddelde loon (100%), zoals dat wordt bepaald in het Technisch verslag van het secretariaat van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven van 1996 tot 2006. Het gemiddelde brutoloon wordt vastgesteld d.m.v. de verhouding tussen de gezamenlijke brutolonen van de privésector⁵ en het aantal in diezelfde privésector tewerkgestelde personen⁶. Het betreft dus de ontwikkeling van de waargenomen lonen, met inbegrip van de automatische loonindexering op basis van de gezondheidsindex en van de verhogingen bovenop de indexering. De verschillende loonniveaus (50%, 75%, 150%, 200% en 250%) zijn slechts verhoudingen die werden vastgesteld op basis van het gemiddelde niveau (100%).

Tabel 2-2: Ontwikkeling van de niveaus van de brutojaarlonen van 1996 tot 2006

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
50%	12.699	13.045	13.120	13.649	14.023	14.515	14.853	15.039	15.406	15.745	16.144
75%	19.048	19.568	19.679	20.473	21.034	21.772	22.280	22.559	23.109	23.618	24.216
100%	25.397	26.090	26.239	27.297	28.045	29.029	29.707	30.078	30.812	31.491	32.288
150%	38.096	39.135	39.359	40.946	42.068	43.544	44.560	45.117	46.217	47.236	48.431
200%	50.794	52.180	52.478	54.595	56.091	58.058	59.413	60.156	61.623	62.982	64.575
250%	63.493	65.225	65.598	68.244	70.114	72.573	74.266	75.195	77.029	78.727	80.719

Bron: Oeso

⁵ Volgens de ESER 95-definitie = S1-S13

⁶ Aantal personen die als loontrekker zijn tewerkgesteld in een arbeidsplaats die de hoofdactiviteit vormt

Deze gegevens werden overgezonden aan de fod Financiën om het nettoloon van elk profiel te bepalen volgens de fiscale en parafiscale regels die elk jaar van kracht zijn. Alle basisregels werden toegepast⁷:

- werkbonus;
- aftrek van forfaitaire lasten;
- basisbelastingen;
- belastingen op de belastingvrije sommen;
- belastingen op de bijkomende belastingvrije sommen voor kinderen ten laste;
- belastingkrediet;
- gemeentebelastingen;
- bijzondere bijdragen voor de sociale zekerheid;
- crisisbelasting;
- belastinghervorming.

Aangezien de verschillende niveaus van het brutoloon (50%, 75%, 150%, 200%, 250%) werden vastgesteld in verhouding tot het gemiddelde loon (100%), is de stijging van het waargenomen brutoloon, tegen courante en tegen constante prijzen, identiek voor alle profielen (27,1% en 5,7%). De stijging van het nettoloon, daarentegen, is tegen courante en tegen constante prijzen verschillend naargelang van het loonniveau en van de gezinssamenstelling, aangezien de (para)fiscale regels ervan afhangen.

Tabel 2-3 geeft de ontwikkeling van de waargenomen bruto- en nettolonen tegen courante en tegen constante prijzen van 1996 tot 2006 weer voor een alleenstaande zonder kinderen die resp. 50%, 75%, 100%, 150%, 200% en 250% van het gemiddelde loon ontvangt. We splitsen elke stap van de analyse uit om de vastgestelde effecten aan te wijzen voor elk beschouwd loontype (brutoloon tegen courante en tegen constante prijzen, nettoloon tegen courante en tegen constante prijzen).

Tabel 2-3: Ontwikkeling van het bruto- en het nettoloon tegen courante en tegen constante prijzen voor een alleenstaande zonder kinderen (1996-2006)

	Courante prijzen	Constante prijzen
Brutolonen (voor alle loonniveaus)	27,1%	5,7%
Nettolonen		
50% van het gemiddelde loon	36,5%	13,4%
75% van het gemiddelde loon	28,9%	7,1%
100% van het gemiddelde loon	28,6%	6,9%
150% van het gemiddelde loon	28,8%	7,0%
200% van het gemiddelde loon	29,3%	7,5%
250% van het gemiddelde loon	30,4%	8,4%

Bron: fod Financiën, eigen berekeningen

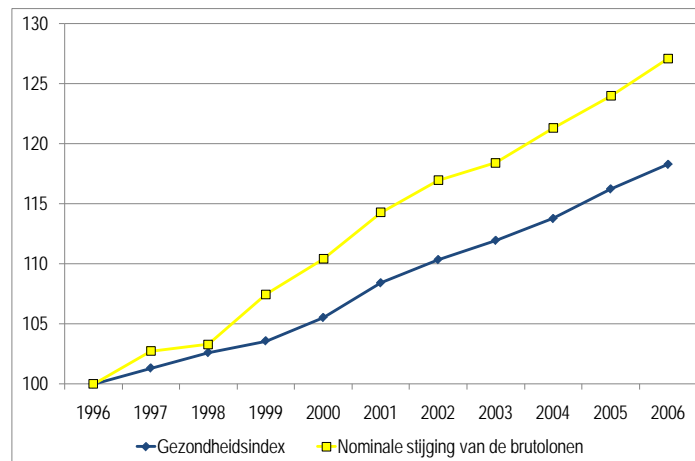
2.1 De brutolonen

De stijging van de brutolonen tegen courante en tegen constante prijzen is identiek voor alle beschouwde profielen, volgens de in aanmerking genomen definitie van het loon.

⁷ Daarentegen werd geen enkele belastingaftrek in aanmerking genomen.

Van 1996 tot 2006 hebben de waargenomen brutolonen een nominale stijging van 27,1% gekend (courante prijzen). Hier werden twee effecten vastgesteld. Ten eerste, het effect van de prijsstijgingen, aangezien de brutolonen in België automatisch meestijgen met het gezondheidsindexcijfer. Ten tweede, zoals blijkt uit Grafiek 2-1, dat van de loonstijging bovenop de indexering tijdens de beschouwde periode. Het verschil tussen de gezondheidsindex en de nominale ontwikkeling van de brutolonen weerspiegelt de stijging van de lonen buiten de indexering (loononderhandelingen op alle niveaus).

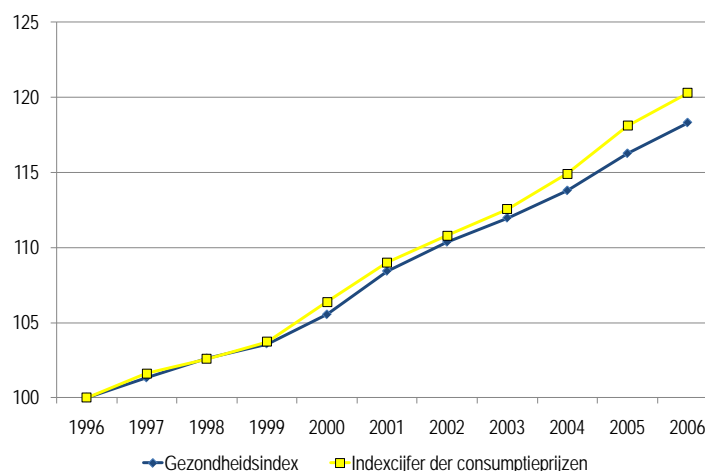
Grafiek 2-1: Gezondheidsindex en nominale stijging van de brutolonen (1996-2006)

Bron: FPB, eigen berekeningen

Het is mogelijk het prijseffect te isoleren door over te gaan van het brutoloon tegen courante prijzen naar het brutoloon tegen constante prijzen, en dit door als deflator gebruik te maken van het algemene indexcijfer der consumptieprijzen (ICP). De stijging van de brutolonen tegen constante prijzen bedraagt dan 5,7%. Dit stijgingspercentage omvat nog enkel het grootste deel van de loonstijging buiten de indexering. Dit effect is groter dan 5,7%, aangezien de lonen in België worden geïndexeerd op basis van de gezondheidsindex en aangezien deze, over de hele periode bekeken, minder snel is gestegen dan het indexcijfer van de consumptieprijzen (Grafiek 2-2).

Grafiek 2-2: Ontwikkeling van het gezondheidsindexcijfer en van het algemene indexcijfer der consumptieprijzen in België van 1996 tot 2006 (indexen 1996 = 100)

Bron: FPB, eigen berekeningen

Het verschil tussen het gezondheidsindexcijfer en het algemene indexcijfer der consumptieprijzen bedraagt – gecumuleerd over de hele periode – 1,7%. Indien de brutolonen enkel waren geïndexeerd, volgens de gezondheidsindex, dan waren ze met 18,3% gestegen tegen courante prijzen en met 1,7% gedaald tegen constante prijzen.

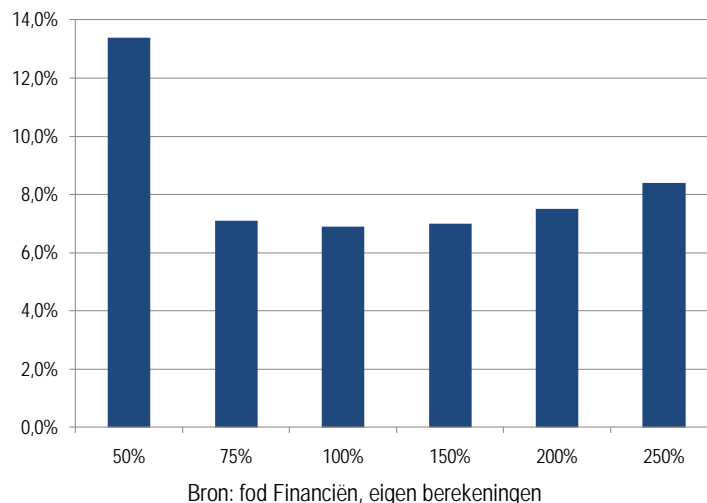
2.2 De nettolonen

Ongeacht het geanalyseerde profiel zijn de waargenomen nettolonen, tegen courante en tegen constante prijzen, tijdens de beschouwde periode gestegen. De stijging hangt af van het loonniveau en van het beschouwde gezinsprofiel. Los van het onderzochte profiel is de stijging van het nettoloon tegen courante prijzen hoger dan de stijging van het brutoloon tegen constante prijzen. Dit resultaat vormt een eerste aanwijzing dat de (para)fiscale veranderingen gunstig zijn geweest voor de inkomsten uit arbeid. De effecten die worden vastgesteld via de ontwikkeling van de nettolonen tegen courante prijzen hebben betrekking op de prijsontwikkeling, de stijging van de lonen buiten de indexering, de progressiviteit van de belasting (die de aanslagvoet verhoogt) en de (para)fiscale hervormingen.

Net als voor het brutoloon is het mogelijk het prijseffect te beheersen door als deflator het ICP te gebruiken om de ontwikkeling van het nettoloon tegen constante prijzen te verkrijgen. De vastgestelde effecten omvatten dan de stijging van de lonen buiten de indexering, enerzijds en de progressiviteit van de belasting en de (para)fiscale hervormingen, anderzijds.

Grafiek 2-3 toont aan dat de nettolonen van de alleenstaanden zonder kinderen tegen constante prijzen van 1996 tot 2006 met 6,9% tot 13,4% zijn gestegen, naargelang van het beschouwde loonpeil. Deze stijgingen zijn afkomstig van de loononderhandelingen op alle niveaus, van de progressiviteit van de belasting en van de (para)fiscale veranderingen. Het is in dit stadium echter onmogelijk het effect van de fiscale en parafiscale maatregelen op de ontwikkeling van de nettolonen tegen constante prijzen afzonderlijk te beschouwen.

Grafiek 2-3: Stijging van het waargenomen nettoloon, tegen constante prijzen, voor een alleenstaande zonder kinderen volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)

Om het effect van de fiscale en parafiscale maatregelen op de ontwikkeling van de nettolonen tegen constante prijzen afzonderlijk te kunnen beschouwen, moet een nieuwe reeks van gegevens worden verwerkt. Deze nieuwe reeks (Tabel 2-4) omvat dezelfde brutoloonniveaus in 1996, waarbij ervan wordt uitgegaan dat ze meestijgen met het ICP. Het gaat dus wel degelijk om een constructie die een fictieve ontwikkeling van de lonen van 1996 tot 2006 weergeeft.

Tabel 2-4: Ontwikkeling van de verschillende brutojaarloonniveaus volgens het algemene indexcijfer der consumptieprijzen in België van 1996 tot 2006 (indexcijfers 1996 = 100)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
50%	12.699	12.904	13.027	13.173	13.509	13.842	14.069	14.293	14.592	14.999	15.276
75%	19.048	19.356	19.540	19.759	20.263	20.763	21.104	21.439	21.887	22.498	22.914
100%	25.397	25.808	26.053	26.345	27.017	27.684	28.138	28.586	29.183	29.997	30.552
150%	38.096	38.712	39.080	39.518	40.526	41.526	42.208	42.879	43.775	44.996	45.829
200%	50.794	51.616	52.107	52.690	54.034	55.369	56.277	57.172	58.366	59.995	61.105
250%	63.493	64.521	65.134	65.863	67.543	69.211	70.346	71.464	72.958	74.994	76.381

Bron: Oeso, eigen berekeningen

Aldus kan het effect dat verband houdt met de loonsverhogingen bovenop de stijging van de inflatie (bij constante koopkracht, in de loop van de periode) worden weggezuiverd en kan enkel het effect van de progressiviteit van de belasting en van de (para)fiscale hervormingen op de nettoloonontwikkeling tegen constante prijzen worden waargenomen. Tabel 2-5 geeft alle effecten weer die worden waargenomen in het geval van de waargenomen lonen en in het geval van de nieuwe reeks die werd opgebouwd vanuit de hypothese van een loonstijging die het ICP van 1996 tot 2006 strikt volgt.

Tabel 2-5: Overzicht van de waargenomen effecten

Waargenomen effecten	
Waargenomen ontwikkeling (RT)	
Brutoloon	
Courante prijzen	Prijzen en stijging hoger dan de indexering
Constance prijzen	Stijging hoger dan de indexering
Nettoloon	
Courante prijzen	Prijzen, stijging hoger dan indexering, progressiviteit van de belasting, (para)fiscale maatregelen
Constance prijzen	Stijging hoger dan de indexering, progressiviteit van de belasting, (para)fiscale maatregelen
Ontwikkeling indien enkel algemeen indexcijfer	
Brutoloon	
Courante prijzen	Prijzen
Constance prijzen	
Nettoloon	
Courante prijzen	Prijzen, progressiviteit van de belasting, (para)fiscale maatregelen
Constance prijzen	Progressiviteit van de belasting en fiscale maatregelen

De laatste regel van Tabel 2-6 geeft aan dat het, door te werken op basis van deze tweede heropgebouwde reeks, mogelijk is het effect van (para)fiscale maatregelen waar te nemen. In het hypothetische geval dat de lonen dezelfde ontwikkeling als het ICP zouden hebben gevolgd, zou het brutoloon zijn gestegen met 20,3% tegen courante prijzen en met 0% tegen constante prijzen. De ontwikkeling van de nettolonen, van haar kant, hangt af van het beschouwde loonniveau (Tabel 2-6).

Tabel 2-6: Ontwikkeling van de brutolonen en van de nettolonen, tegen courante en tegen constante prijzen, voor de alleenstaanden zonder kinderen (1966-2006)

	Courante prijzen	Constante prijzen
Brutolonen (voor alle loonniveaus)	20,3%	0,0%
Nettolonen		
50% van het gemiddelde loon	32,7%	10,3%
75% dvan het gemiddelde loon	25,2%	4,1%
100% van het gemiddelde loon	23,4%	2,6%
150% van het gemiddelde loon	23,6%	2,7%
200% van het gemiddelde loon	23,8%	2,9%
250% van het gemiddelde loon	24,6%	3,6%

Bron: fod Financiën, eigen berekeningen

Tabel 2-6 toont aan dat de nettolonen tegen constante prijzen, ondanks een nulgroei van de brutolonen tegen constante prijzen, een stijging hebben gekend. Dit wijst erop dat zich tijdens deze periode (para)fiscale veranderingen hebben voorgedaan en dat deze de ontwikkeling van de nettolonen hebben bevorderd. Zonder wijzigingen op (para)fiscaal vlak zouden de nettolonen tegen constante prijzen een nulgroei hebben gekend en indien deze veranderingen ongunstig waren geweest voor de nettolonen, dan zou deze groei negatief geweest zijn.

Met de twee door de fod Financiën verwerkte gegevensreeksen kunnen we dus, voor elk profiel, een fiscale aanslagvoet⁸, een parafiscale aanslagvoet⁹, een werkelijk waargenomen stijging van de nettolonen tegen constante prijzen en het aandeel van deze stijging dat kan worden toegeschreven aan de (para)fiscale veranderingen bepalen.

3 Analyse van de effecten van de (para)fiscale hervormingen op de ontwikkeling van de nettolonen tegen constante prijzen

Twee reeksen van brutojaarlonen werden dus aan de fod Financiën toegestuurd, die ze heeft verwerkt volgens de geldende fiscale regels om te komen tot het nettojaarloon voor alle beschouwde profielen. De verwerking van de eerste reeks (waargenomen lonen) levert ons een algemene stijging van het nettoloan tegen constante prijzen op, die de effecten van de parafiscale veranderingen, de progressiviteit van de belasting en de stijging van de lonen bovenop de indexering (gezondheidsindex) omvat. De verwerking van de tweede reeks (fictieve lonen) levert ons een stijging van het nettoloan tegen constante prijzen op die de progressiviteit van de belasting en de parafiscale veranderingen omvat. Deze stijgingen verschillen naargelang van de combinatie tussen het loonniveau en het beschouwde gezinsprofiel.

⁸ Gemiddelde fiscale aanslagvoeten = belasting van de centrale regering + aanvullende crisisbijdrage + plaatselijke belasting / brutoloan.

⁹ Gemiddelde parafiscale aanslagvoeten = persoonlijke sociale bijdragen + bijzondere bijdrage sociale zekerheid / brutoloan.

3.1 De profielen zonder kinderen

De simulaties van de fod Financiën steunen op eenvoudige scenario's die enkel de arbeidsinkomsten in beschouwing nemen, die worden verwerkt volgens de fiscale regels die van 1996 tot 2006 van kracht waren. Voor de profielen zonder kinderen werd dus rekening gehouden met:

- de persoonlijke sociale bijdragen en de werkbonus;
- de aftrek van de lasten van het bruto belastbaar loon;
- de belastingvrije som;
- de belasting aan de centrale regering;
- de plaatselijke belasting;
- de aanvullende crisisbijdrage;
- de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid;
- het huwelijksquotiënt (alleen voor de paren met één enkel inkomen).

Deze simulaties tonen ons de verschillende stappen in de overgang van het bruto- naar het nettojaarloon. Dankzij deze verschillende stappen kunnen gemiddelde fiscale en parafiscale aanslagvoeten en gemiddelde aanslagvoeten op het brutoloon worden berekend.

De alleenstaanden zonder kinderen

De alleenstaanden zonder kinderen vormen het eenvoudigste geval, aangezien noch met de bijzondere belastingregels voor de kinderen ten laste, noch met het specifieke huwelijksquotiënt voor de profielen van de koppels waarvan slechts één partner of echtgenoot werkt, rekening moet worden gehouden. Tabel 3-1 geeft de stappen weer die werden gevolgd om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een alleenstaande zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontving in 1996.

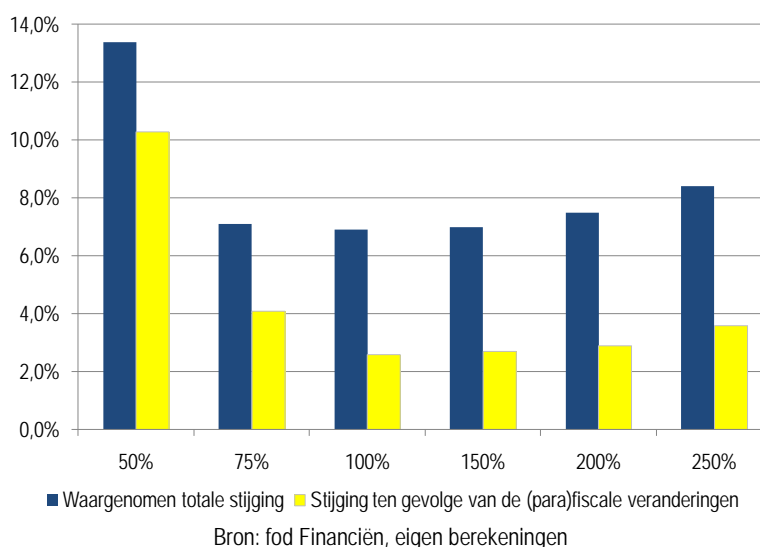
Tabel 3-1: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een alleenstaande zonder kinderen

A	12698,4	Brutoloon	1996
B	-1659,7	Persoonlijke RSZ	A*0,1307
C	11038,7	Bruto belastbaar loon	A-B
D	-1369,98	Lasten	C*0,124
E	9668,7	Netto-inkomen	C-D
F	2723,45	Basisbelasting	
G	1227	Belasting op de belastingvrije som	
H	-1496,4	Belasting van de centrale regering	F-G
I	-104,8	Plaatselijke belasting	H*0,07
J	-44,9	ACB	H*0,03
K	9392,7	Beschikbaar inkomen	A-B-H-I-J
L	12,14%	Belasting van de centrale regering	(H+J)/A
M	0,82%	Plaatselijke belasting	I/A
N	12,96%	Fiscale aanslagvoet	L+M
O	13,07%	Persoonlijke sociale bijdragen	B/A
P	0%	BBSZ	
Q	13,07%	Parafiscale aanslagvoet	O+P
R	26,03%	Gemiddelde aanslagvoet	N+Q

Bron: fod Financiën

Door de resultaten van 1996 te vergelijken met die van de twee (waargenomen en fictieve) reeksen m.b.t. het jaar 2006 kunnen de waargenomen stijging van de nettolonen tegen constante prijzen en het aandeel van deze stijging dat voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen worden verkregen. Grafiek 3-1 geeft, voor de verschillende loonniveaus van de alleenstaanden zonder kinderen, de totale stijging van het nettoloon tegen constante prijzen en het deel van deze stijging dat kan worden toegeschreven aan de (para)fiscale veranderingen weer. Het verschil tussen de totale waargenomen stijging en de stijging die te wijten is aan de (para)fiscale veranderingen geeft de nettowinst van de stijging van de brutolonen weer die voortvloeit uit de stijging van de lonen buiten de indexering (gezondheidsindex).

Grafiek 3-1: Totale stijging en stijging die te wijten is aan de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon, tegen constante prijzen, voor een alleenstaande zonder kinderen, volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)

Een alleenstaande zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt, zag zijn nettoloon tegen constante prijzen stijgen met 13,4% in tien jaar tijd (waargenomen totale stijging). 77% van deze stijging is te wijten aan de (para)fiscale wijzigingen (10,3%) die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd.

Niet alle alleenstaanden zonder kinderen zijn betrokken bij de gezamenlijke (para)fiscale veranderingen die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd. De laagste loonniveaus zijn inderdaad niet betrokken bij de afschaffing van de hogere marginale belastingvoeten, maar wel bij de invoering van de werkbonus. Tabel 3-2 geeft de verschillende loonniveaus van de alleenstaanden zonder kinderen weer en geeft aan of ze al dan niet betrokken zijn bij de verschillende (para)fiscale veranderingen.

Tabel 3-2: Loonniveaus van de alleenstaanden zonder kinderen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006)

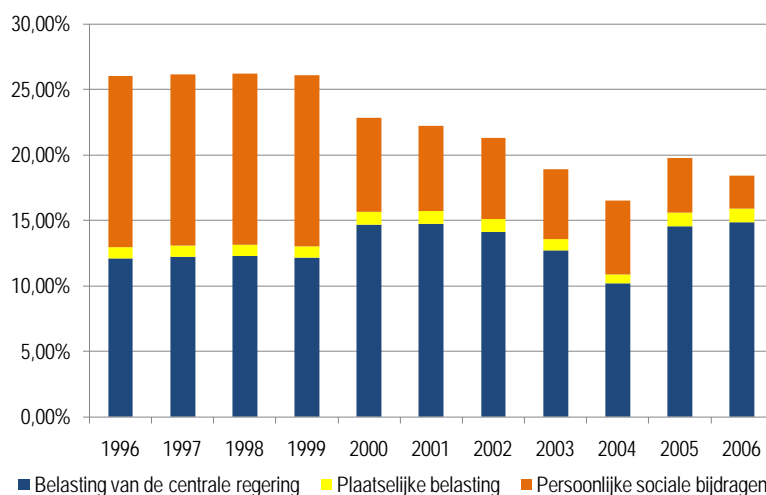
	50%	75%	100%	150%	200%	250%
Opschorting en herinvoering van de indexering van de schalen van de personenbelasting	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van de crisisbelasting	x	x	x	x	x	x
Werkbonus	x	x				
Verhoging van de forfaitaire beroepslasten	x	x	x	x	x	x
Verhoging van de belastingvrije som	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van het belastingkrediet	x	x				
Uitbreiding van de tegen 25 % belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 30 % belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 40 % belaste schijf		x	x	x	x	x
Afschaffing van de tegen 52,5 % belaste schijf					x	x
Afschaffing van de tegen 55 % belaste schijf						x
Betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste						

Bron: fod Financiën

Door de gegevens in Grafiek 3-1 en die in Tabel 3-2 met elkaar te combineren, kan worden geconcludeerd dat het nettoloon van een alleenstaande zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt, met 10,3% is gestegen dankzij de (para)fiscale veranderingen en met 13,4% in totaal. Als we Tabel 3-2 raadplegen, dan weten we dat deze stijging van 10,3% het gezamenlijke effect is van de herinvoering van de indexering van de schalen van de personenbelasting, de invoering en de afschaffing van de crisisbelasting, de toepassing van de werkbonus, de verhoging van de forfaitaire beroepslasten, de verhoging van de belastingvrije som, de invoering en de afschaffing van het belastingkrediet en de uitbreiding van de schijven die tegen 25% en 30% worden belast.

Aan de hand van Grafiek 3-2 kan een bijkomende analyse worden verricht, door de gemiddelde aanslagvoet uit te splitsen om het relatieve gewicht van elke maatregel in de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen als gevolg van de (para)fiscale veranderingen te bepalen. Van 1996 tot 2006 is de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt, gedaald van 26,03% tot 18,44%. Deze daling van 7,6 procentpunten heeft geleid tot een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 10,3%.

Grafiek 3-2: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt

Bron: fod Financiën

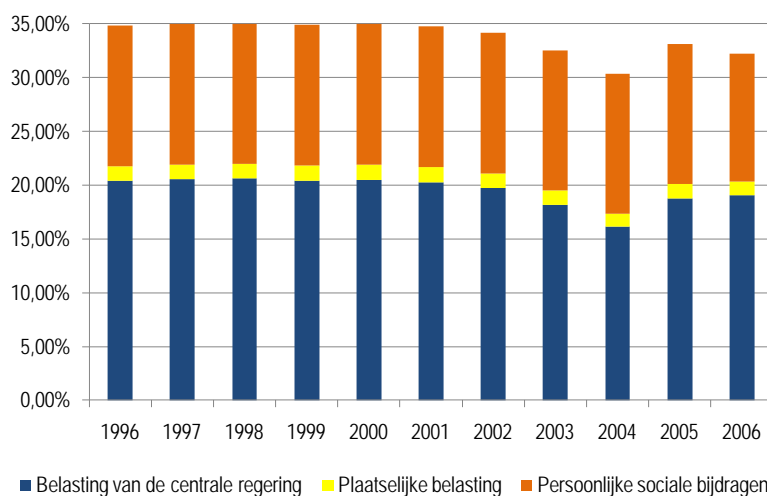
Van 1996 tot 1999 is het gemiddelde tarief lichtjes gestegen omdat de schalen in die periode niet werden geïndexeerd. Vanaf 2000 doet de toepassing van de werkbonus de persoonlijke sociale bijdragen aanzienlijk dalen, terwijl de belasting van de centrale regering stijgt. De verklaring voor deze stijging van de belasting van de centrale regering ligt in het feit dat het systeem van de werkbonus het bruto belastbaar inkomen doet toenemen. Van 2002 tot 2004 gaan de persoonlijke sociale bijdragen nog sterker dalen en in tegenstelling tot de jaren 2000 en 2001 loopt ook de belasting van de centrale regering terug. Deze daling, terwijl het bruto belastbaar inkomen toeneemt, is het gevolg van de belastinghervorming (verhoging van de belastingvrije som, uitbreiding van de belastingschijven tegen 25% en 30%, invoering van het belastingkrediet). In 2005 en 2006 wordt het werkbonussysteem nog uitgebreid, terwijl de belasting van de centrale regering opnieuw stijgt, wat voornamelijk te wijten is aan de afschaffing van het belastingkrediet en aan de stijging van het bruto belastbaar loon.

Uit dit voorbeeld blijkt hoe belangrijk het is de fiscaliteit en de parafiscaliteit gezamenlijk te beschouwen. Een analyse van alleen het fiscale gedeelte leidt tot de conclusie dat de gemiddelde fiscale aanslagvoet voor de alleenstaanden zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangen van 1996 tot 2006 is gestegen, ondanks de ingevoerde wijzigingen. Deze aanslagvoet is inderdaad omhooggegaan, maar deze stijging is te wijten aan de toepassing van de werkbonus, die leidt tot een daling van de parafiscale aanslagvoet. In totaal is de gemiddelde aanslagvoet teruggelopen, wat een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen tot gevolg heeft.

Voor een alleenstaande zonder kinderen die 75% van het gemiddelde loon ontvangt, is de gemiddelde aanslagvoet van 1996 tot 2006 gedaald van 34,9% tot 32,2%. Deze daling van de gemiddelde aanslagvoet van 2,7 procentpunten heeft een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 4,1% veroorzaakt.

Op dit loonniveau speelt de werkbonus pas vanaf 2006 een rol. De daling van de belasting van de centrale regering van 2002 tot 2004 is te wijten aan de belastinghervorming (verhoging van de belastingvrije som, uitbreiding van de schijven tegen 25, 30 en 40% en invoering van het belastingkrediet). De stijging van de belasting van de centrale regering in 2005 is het gevolg van de afschaffing van het belastingkrediet en van de invoering in 2006 van de werkbonus, die het bruto belastbaar loon optrekt.

Grafiek 3-3: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 75% van het gemiddelde loon ontvangt

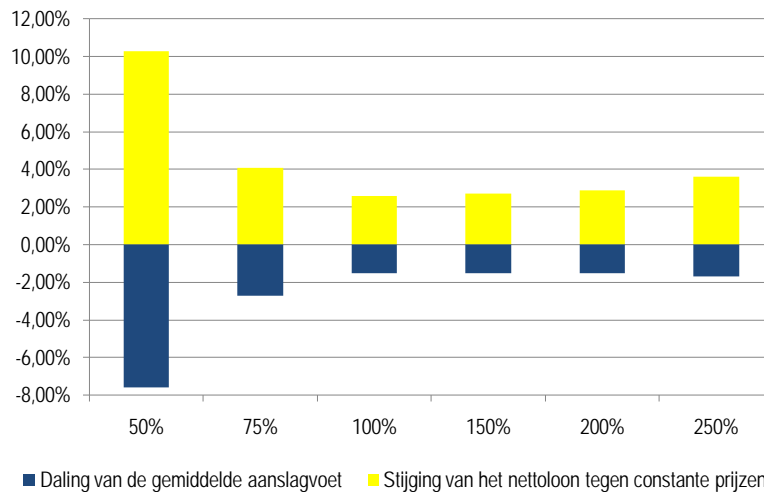
Bron: fod Financiën

Voor de loonniveaus boven 75% van het gemiddelde loon werd tijdens de beschouwde periode geen enkele parafiscale wijziging ingevoerd. De daling van de gemiddelde aanslagvoet is louter het gevolg van de veranderingen die zich op fiscaal vlak hebben voorgedaan:

- verhoging van de belastingvrije som;
- uitbreiding van de belastingschijven van 25%, 30% en 40%;
- afschaffing van de hogere marginale tarieven van 52,5% (voor degenen die 200 en 250% van het gemiddelde loon ontvangen) en van 55% (voor degenen die 250% van het gemiddelde loon ontvangen).

Voor meer details over de uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de alleenstaanden zonder kinderen die 100%, 150%, 200% en 250% van het gemiddelde loon verdienen, verwijzen we de lezer naar bijlage 5.1. Grafiek 3-4 geeft de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen weer die enkel voortvloeit uit de parafiscale veranderingen die hebben geleid tot een daling van de gemiddelde aanslagvoet (die hier in percentpunten wordt uitgedrukt).

Grafiek 3-4: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de alleenstaanden zonder kinderen (1996-2006)

Bron: fod Financiën

De koppels zonder kinderen met een voltijds inkomen

Het geval van de koppels zonder kinderen waarvan één partner of echtgenoot werkt, wordt niet op dezelfde manier behandeld als dat van de alleenstaanden zonder kinderen, gelet op het bestaan van het huwelijksquotiënt. Het huwelijksquotiënt is bedoeld om de fiscale lasten te verminderen van de gezinnen waarvan één van beide partners beroepsinkomsten ontvangt. Daarbij wordt een plafond van 30% van de beroepsinkomsten zonder lasten overgeheveld naar de partner die niet werkt. Dit overgeheveld gedeelte wordt belast tegen het tarief van de begunstigde.

Tabel 3-3: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel zonder kinderen met één inkomen

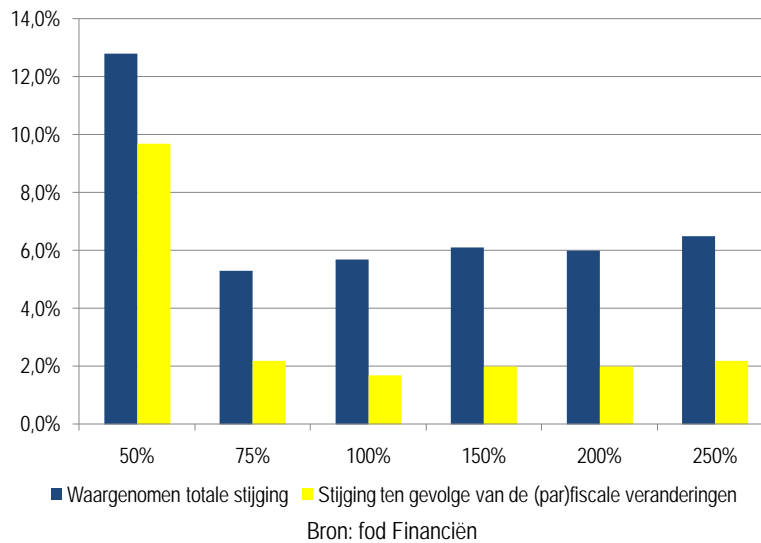
	Partner 1	Partner 2		
A	12698,4	0,0	Brutoloon	1996
B	1659,7	0,0	Persoonlijke RSZ	$A \cdot 0,1307$
C	11038,7	0,0	Bruto belastbaar loon	A-B
D	1369,98	0	Lasten	$C \cdot 0,124$
E	9668,7	0	Loon na lasten	C-D
F	2900,61	2900,61	Huwelijksquotiënt	
G	1716,84	725,15	Basisbelasting	
H	1761,21	725,15	Belasting op de belastingvrije sommen	
I	0,0	0,0	Belasting van de centrale regering	G-H
J	0,0	0,0	Plaatselijke belasting	$I \cdot 0,07$
K	0,0	0,0	ACB	$I \cdot 0,03$
L	11038,7		Beschikbaar inkomen	A-B-I-J-K
M	0,00%		Belasting van de centrale regering	$(I+K)/A$
N	0,00%		Plaatselijke belasting	J/A
O	0,00%		Fiscale aanslagvoet	M+N
P	13,07%		Persoonlijke sociale bijdragen	B/A
Q	0%		BBSZ	
R	13,07%		Parafiscale aanslagvoet	Q+R
S	13,07%		Gemiddelde aanslagvoet	O+R

Bron: fod Financiën

Tabel 3-3 geeft de stappen weer die werden gevolgd om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel zonder kinderen dat 50% van het gemiddelde loon in 1996 ontvangt. De toepassing van het huwelijksquotiënt leidt in dit geval tot een fiscaal nultarief, terwijl de aanslagvoet in het geval van een alleenstaande met hetzelfde loonniveau 12,14% bedroeg. Gelet op het huwelijksquotiënt is de aanslagvoet van de centrale regering, voor eenzelfde loonniveau, altijd lager voor dit profieltype dan voor de alleenstaanden zonder kinderen.

Door de resultaten van 1996 te vergelijken met die van de twee (waargenomen en fictieve) reeksen van 2006, verkrijgen we de waargenomen stijging van de nettolonen tegen constante prijzen en het deel van deze stijging dat voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen. Grafiek 3-5 geeft, voor de verschillende loonniveaus van de paren zonder kinderen van wie één partner werkt, de totale stijging van het nettoloon tegen constante prijzen en het deel van deze stijging dat kan worden toegeschreven aan de parafiscale veranderingen weer. Het verschil tussen de waargenomen totale stijging en de stijging die te wijten is aan de (para)fiscale veranderingen levert de nettowinst op die wordt gepuurd uit de stijging van de brutolonen ten gevolge van de loonsverhoging buiten de indexering (gezondheidsindex).

Grafiek 3-5: Totale stijging en stijging die te wijten is aan de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een koppel zonder kinderen dat één loon ontvangt, volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)

Een koppel zonder kinderen van wie één partner werkt en dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt, zag zijn nettoloon tegen constante prijzen in tien jaar tijd met 12,8% stijgen (totale waargenomen stijging). 76% van deze stijging is te wijten aan de (para)fiscale veranderingen (9,7%) die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd.

Niet alle koppels zonder kinderen die één loon ontvangen zijn betrokken bij alle (para)fiscale veranderingen die zijn opgetreden van 1996 tot 2006. Tabel 3-4 geeft de verschillende loonniveaus weer en vermeldt of ze al dan niet zijn betrokken bij de verschillende (para)fiscale veranderingen.

Tabel 3-4: Loonniveaus van de koppels zonder kinderen die één inkomen ontvangen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006)

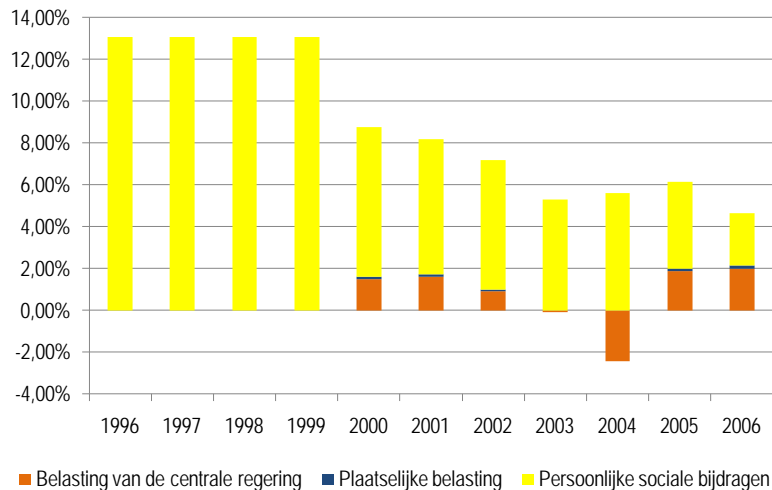
	50%	75%	100%	150%	200%	250%
Opschorting en herinvoering van de indexeringschalen	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van de crisisbelasting	x	x	x	x	x	x
Werkbonus	x	x				
Verhoging van de forfaitaire beroepslasten	x	x	x	x	x	x
Verhoging van de belastingvrije som	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van het belastingkrediet	x	x				
Uitbreiding van de tegen 25% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 30% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 40% belaste schijf		x	x	x	x	x
Afschaffing van de tegen 52,5% belaste schijf					x	x
Afschaffing van de tegen 55% belaste schijf						x
Betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste						

Bron: fod Financiën

Door de gegevens in Grafiek 3-5 en die in Tabel 3-4 met elkaar te combineren, kan worden geconcludeerd dat het nettoloon tegen constante prijzen van een koppel dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt met 9,7% is gestegen dankzij de (para)fiscale veranderingen en met 12,8% in totaal. Als we Tabel 3-4 raadplegen, dan weten we dat deze stijging van 9,7% het gecombineerde effect is van de herinvoering van de indexeringschalen van de personenbelasting, de invoering en de afschaffing van de crisisbelasting, de toepassing van de werkbonus, de verhoging van de forfaitaire beroepslasten, de verhoging van de belastingvrije som, de invoering en de afschaffing van het belastingkrediet en de uitbreiding van de schijven die worden belast tegen 25% en 30%.

De volgende stap is de uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet (Grafiek 3-6), teneinde het relatieve aandeel van elke maatregel in de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen als gevolg van de (para)fiscale veranderingen te bepalen.

Grafiek 3-6: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt

Bron: fod Financiën

Van 1996 tot 2006 is de gemiddelde aanslagvoet van een koppel zonder kinderen dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt, gedaald van 13,07% tot 4,7%. Deze daling van 8,4 procentpunten van de gemiddelde aanslagvoet heeft geleid tot een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 9,7%.

Van 1996 tot 1999 blijft de gemiddelde aanslagvoet identiek (13,07%) en stemt hij overeen met het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen. Na de inbreng van het huwelijksquotiënt is de verschuldigde belasting op het netto-inkomen immers lager dan de verschuldigde belasting op de belastingvrije sommen. Aangezien het belastingstelsel geen negatieve rekening toestaat, bedraagt de belasting nul. De plaatselijke belasting en de aanvullende crisisbijdrage, die worden berekend op basis van het aan de centrale regering verschuldigde bedrag, bedragen eveneens nul. De fiscale aanslagvoet bedraagt tot in 2000 nul voor dit profieltype en de gemiddelde aanslagvoet is gelijk aan het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen van 13,07%, aangezien voor dit loonniveau geen bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid wordt betaald.

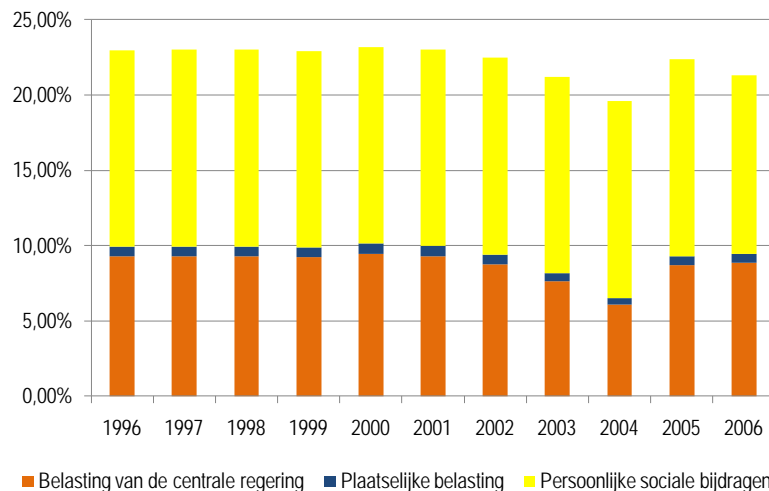
In 2000 en 2001 leidt de invoering van de werkbonus enerzijds tot een aanzienlijke daling van de parafiscale aanslagvoet, die terugloopt van 13,07% tot 6,48%, en anderzijds tot een stijging van het bruto belastbaar loon. Gelet op deze stijging is de basisbelasting die wordt berekend op het netto-inkomen hoger dan de belasting op de belastingvrije sommen. De aan de centrale regering verschuldigde belasting is positief en geeft aanleiding tot de berekening van de plaatselijke belasting en van de aanvullende crisisbijdrage.

In 2002 daalt het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen nog verder tot 6,21% en veroorzaakt het een nieuwe toename van het bruto belastbaar inkomen. Nochtans daalt de fiscale aanslagvoet in vergelijking met 2001. In 2002 wordt immers ten gunste van de laagste lonen een nieuwe belastingkredietmaatregel ingevoerd, die een vermindering van de verschuldigde belasting omvat. Deze vermindering kan zelfs negatief zijn. Deze jaarlijkse vermindering bedraagt 78 euro in 2002, 260 euro in 2003 en 540 euro in 2004. In 2005 wordt het belastingkrediet afgeschaft, want het wordt als onzichtbaar beschouwd voor de belastingplichtige, die moet wachten tot het volgende belastingjaar om zijn voordeel te genieten. Deze afschaffing gaat gepaard met een uitbreiding van de parameters van de werkbonus. Het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen loopt terug tot 2,52% in 2006, maar de fiscale aanslagvoet wordt daarentegen weer positief ingevolge de toename van het bruto belastbaar inkomen.

Uit dit voorbeeld blijkt opnieuw hoe belangrijk het is de fiscaliteit en de parafiscaliteit gezamenlijk in beschouwing te nemen. Een afzonderlijke analyse van het fiscale gedeelte leidt tot de conclusie dat de fiscale aanslagvoet voor de paren zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangen, ondanks de ingevoerde veranderingen, van 1996 tot 2006 is gestegen. Deze belastingvoet is inderdaad gestegen, maar dit is het gevolg van de toepassing van de werkbonus, terwijl de gemiddelde aanslagvoet van zijn kant is gedaald.

Voor een koppel zonder kinderen dat 75% van het gemiddelde loon ontvangt, is de gemiddelde aanslagvoet van 1996 tot 2006 gedaald van 23% tot 21,3%. Deze daling van 1,7 procentpunt van de gemiddelde belastingvoet heeft geleid tot een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 2,2%.

Grafiek 3-7: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 75% van het gemiddelde loon ontvangt

Bron: fod Financiën

Op dit loonniveau speelt de werkbonus pas vanaf 2006 een rol. De daling van de belasting van de centrale regering van 2002 tot 2004 is het gevolg van de belastinghervorming (verhoging van de belastingvrije som, uitbreiding van de schijven die worden belast tegen 25, 30 en 40% en invoering van het belastingkrediet). De stijging van de belasting van de centrale regering in 2005 vloeit voort uit de afschaffing van het belastingkrediet en uit de invoering in 2006 van de werkbonus, die het bruto belastbaar loon doet stijgen.

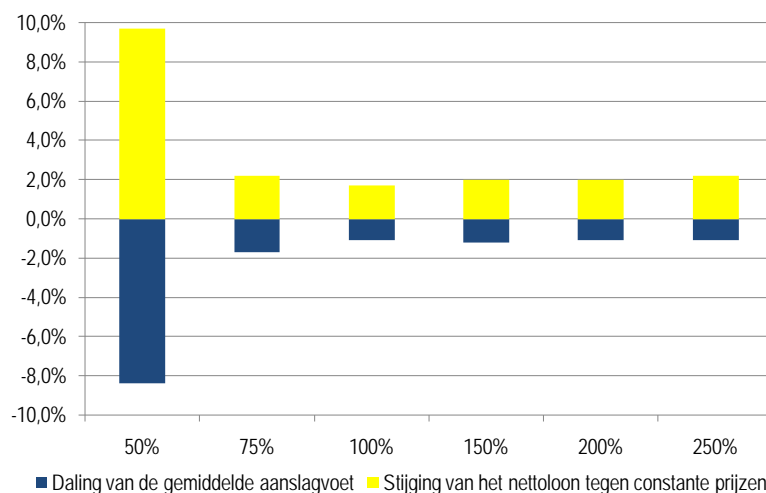
Voor de loonniveaus die meer dan 75% van het gemiddelde loon bedragen, werd tijdens de beschouwde periode geen enkele parafiscale wijziging ingevoerd. De daling van de gemiddelde aanslagvoet is enkel afkomstig van de veranderingen op fiscaal vlak:

- verhoging van de belastingvrije sommen;
- uitbreiding van de belastingschijven tegen 25%,30% en 40%;
- afschaffing van de marginale belastingvoet van 52,5% voor de koppels zonder kinderen die 250% van het gemiddelde loon ontvangen.

Voor meer details over de uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de alleenstaanden zonder kinderen die resp. 100%, 150%, 200% en 250% van het gemiddelde loon ontvangen, verwijzen we de lezer naar bijlage 5.2.

Grafiek 3-8 geeft de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen weer die uitsluitend voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen die hebben geleid tot een daling van de gemiddelde aanslagvoet (uitgedrukt in percentpunten). Net als voor de alleenstaanden zonder kinderen hebben de (para)fiscale veranderingen, voor alle loonniveaus, geleid tot een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen.

Grafiek 3-8: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 1996 tot 2006 ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels zonder kinderen die één loon ontvangen

Bron: fod Financiën

De koppels zonder kinderen met twee voltijdse inkomens

Het geval van de koppels zonder kinderen met twee voltijdse inkomens lijkt sterk op dat van de alleenstaanden zonder kinderen. De mogelijkheid om het huwelijksquotiënt toe te passen vervalt immers, aangezien beide partners een voltijds loon ontvangen. De inkomens van het koppel worden niet gecumuleerd, maar elk inkomen wordt behandeld als dat van een alleenstaande zonder kinderen. In geval van een gelijkwaardig loonniveau is de fiscale aanslagvoet voor de alleenstaanden zonder kinderen dan ook identiek aan die voor de koppels zonder kinderen met twee inkomens.

Op parafiscaal vlak is de behandeling van de persoonlijke sociale bijdragen eveneens identiek; het enige verschil ligt in de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid. Deze bijdrage wordt inderdaad berekend aan de hand van de gecumuleerde inkomens van het gezin en wordt geplafonneerd op 731,29 euro. Een alleenstaande die 50% van het gemiddelde loon ontvangt, zal deze bijzondere bijdrage niet moeten betalen, terwijl een koppel dat tweemaal 50% van het gemiddelde loon ontvangt deze bijdrage wel verschuldigd is.

Tabel 3-5 geeft de verschillende stappen weer die moeten worden doorlopen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon in 1996 voor een koppel zonder kinderen met twee inkomens die 50% van het gemiddelde loon bedragen.

Door de resultaten van 1996 te vergelijken met die van de twee (waargenomen en fictieve) reeksen voor 2006, bekomen we de waargenomen stijging van de nettolonen tegen constante prijzen en het gedeelte van deze stijging dat voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen. Grafiek 3-9 geeft, voor de verschillende loonniveaus van de koppels zonder kinderen waarvan beide partners voltijds werken, de totale stijging van het nettoloon tegen constante prijzen en het gedeelte van deze stijging dat te wijten is aan de parafiscale veranderingen weer. Het verschil tussen de totale waargenomen stijging en de stijging die te wijten is aan de (para)fiscale veranderingen is gelijk aan de nettowinst die wordt gepuurd uit de stijging van de brutolonen ten gevolge van de verhoging van de lonen buiten de indexering (gezondheidsindexcijfer).

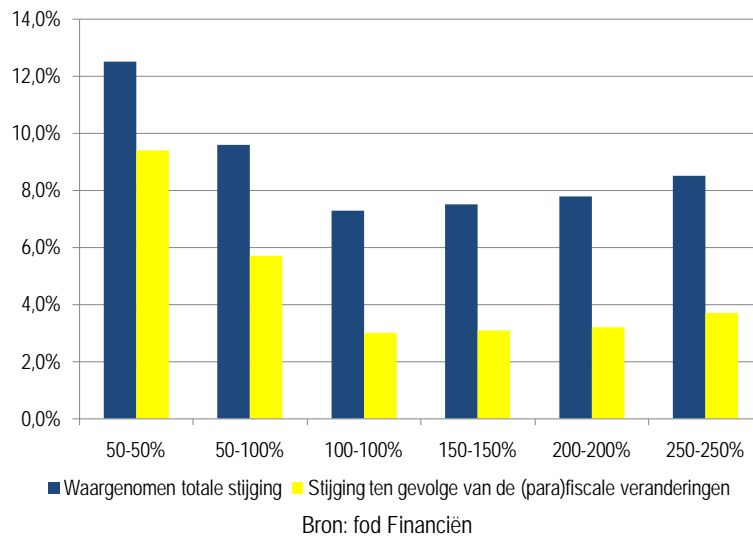
Tabel 3-5: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel zonder kinderen met twee inkomens

	Partner 1	Partner 2		
A	12698,4	12698,4	Brutoloon	1996
B	1659,7	1659,7	Persoonlijke RSZ	A*0,1307
C	11038,7	11038,7	Bruto belastbaar loon	A-B
D	1368,8	1368,8	Lasten	C*0,124
E	9669,9	9669,9	Loon na lasten	C-D
F	2723,4	2723,4	Basisbelasting	
G	1227,1	1227,1	Belasting op de belastingvrije sommen	
H	1496,4	1496,4	Belasting van de centrale regering	F-G
I	104,8	104,8	Plaatselijke belasting	H*0,07
J	44,9	44,9	ACB	H*0,03
K	9359,1	9359,1	Nettoloon	A-B-H-I-J
L	12,14%		Belasting van de centrale regering	(H+J)/A
M	0,82%		Plaatselijke belasting	I/A
N	12,96%		Fiscale aanslagvoet	L+M
O	13,07%		Persoonlijke sociale bijdragen	B/A
P	0,26%		BBSZ	
Q	13,33%		Parafiscale aanslagvoet	O+P
R	26,30%		Gemiddelde aanslagvoet	N+Q

Bron: fod Financiën

Een koppel zonder kinderen waarvan beide partners werken en elk een brutoloon ontvangen dat 50% van het gemiddelde loon bedraagt, zag zijn nettoloon tegen constante prijzen in tien jaar tijd met 12,5% toenemen (totale waargenomen stijging). 75,2% van deze toename kan worden toegeschreven aan de (para)fiscale veranderingen (9,4%) die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd.

Grafiek 3-9: Totale stijging en stijging ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een koppel zonder kinderen met twee inkomens, volgens verschillende loonniveaus (1996-2006)

Niet alle koppels zonder kinderen en met twee inkomens zijn bij alle van 1996 tot 2006 ingevoerde (para)fiscale veranderingen betrokken. Tabel 3-6 geeft de verschillende loonniveaus weer en vermeldt of ze al dan niet door de verschillende (para)fiscale veranderingen worden getroffen.

Tabel 3-6: Loonniveaus van de koppels zonder kinderen met twee inkomens en (para)fiscale veranderingen (1996-2006)

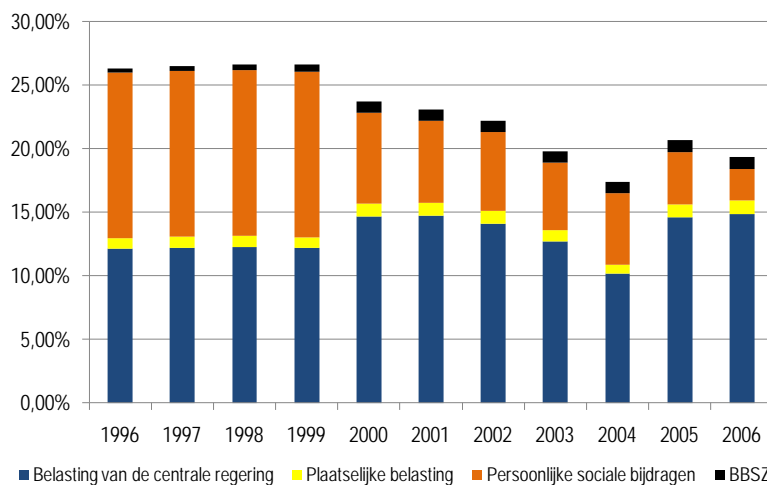
	50%-50%	100%-50%	100%-100%	150%-150%	200%-200%
Suspension et réintroduction de l'indexation des barèmes IPP	x	x	x	x	x
Introduction et suppression de l'impôt de crise	x	x	x	x	x
Bonus à l'emploi	x	x			
Relèvement des charges professionnelles forfaitaires	x	x	x	x	x
Augmentation de la quotité exemptée	x	x	x	x	x
Introduction et suppression du crédit d'impôt	x	x			
Elargissement de la tranche imposée à 25%	x	x	x	x	x
Elargissement de la tranche imposée à 30%	x	x	x	x	x
Elargissement de la tranche imposée à 40%		x	x	x	x
Suppression de la tranche imposée à 52,5%					x
Suppression de la tranche imposée à 55%					
Meilleure prise en compte des enfants à charge					

Bron: fod Financïen

Door de gegevens in Grafiek 3-10 met die in Tabel 3-6 met elkaar te combineren, kan worden geconcludeerd dat het nettoloon tegen constante prijzen van een koppel zonder kinderen met twee lonen die 50% van het gemiddelde loon bedragen, is gestegen met 9,4% dankzij de (para)fiscale veranderingen en met 12,5% in totaal. Uit Tabel 3-6 kunnen we afleiden dat deze stijging van 9,4% het gecombineerde effect is van de herinvoering van de indexering van de barema's van de personenbelasting, de invoering en de afschaffing van de crisisbelasting, de toepassing van de werkbonus, de verhoging van de forfaitaire beroepskosten, de verhoging van de belastingvrije som, de afschaffing van het belastingkrediet en de uitbreiding van de schijven die worden belast tegen 25% en 30%.

Aan de hand van Grafiek 3-10 kan een bijkomende analyse worden verricht door de gemiddelde aanslagvoet uit te splitsen; aldus kan het relatieve aandeel van elke maatregel in de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen worden bepaald. Van 1996 tot 2006 is de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan de partners elk 50% van het gemiddelde loon ontvangen, teruggelopen van 26,3% tot 19,4%. Deze daling van 6,9 procentpunten heeft een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 9,4% tot gevolg gehad. Het verschil tussen deze resultaten en die van de alleenstaanden zonder kinderen is te wijten aan de manier waarop de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid (BBSZ) wordt berekend. Voor meer details over de in Grafiek 3-10 voorgestelde uitsplitsing verwijzen we de lezer dan ook naar deze afdeling van de nota.

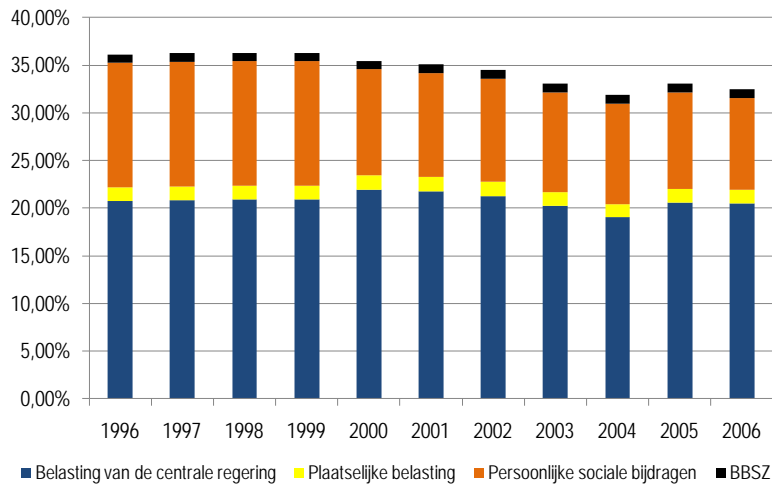
Grafiek 3-10: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan de partners elk 50% van het gemiddelde loon ontvangen

Bron: fod Financiën

Voor een koppel zonder kinderen waarvan de twee partners resp. 50% en 100% van het gemiddelde loon ontvangen, is de gemiddelde aanslagvoet van 1996 tot 2006 gedaald van 36,1% tot 32,5%. Deze daling van het gemiddelde tarief van 3,6 procentpunten heeft een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 5,7% tot gevolg gehad. Deze resultaten vormen een combinatie van die voor een alleenstaande zonder kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt met die voor een alleenstaande zonder kinderen die 100% van het gemiddelde loon ontvangt, waarbij het verschil ligt in de behandeling van de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid.

Grafiek 3-11: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan de partners resp. 50% en 100% van het gemiddelde loon ontvangen

Bron: fod Financiën

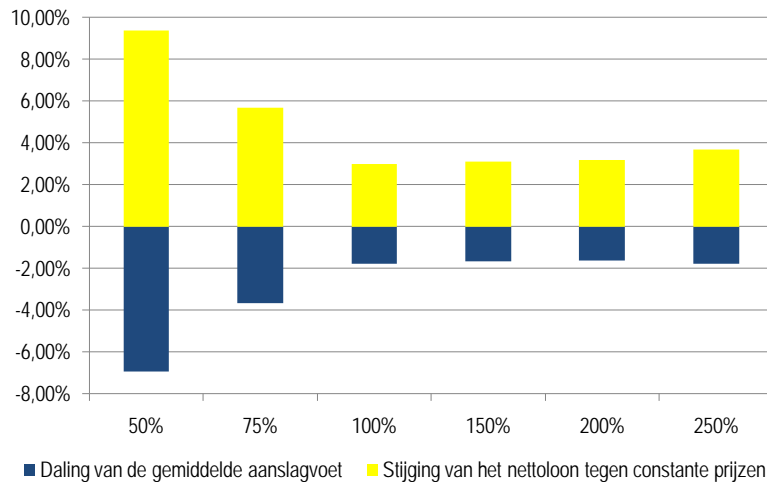
Voor de loonniveaus die meer dan 75% van het gemiddelde loon bedragen, werd tijdens de onderzochte periode geen enkele parafiscale verandering ingevoerd. De daling van de gemiddelde aanslagvoet is enkel afkomstig van de veranderingen op fiscaal vlak:

- verhoging van de belastingvrije som;
- uitbreiding van de belastingschalen tegen 25, 30 en 40%;
- afschaffing van de hogere marginale belastingvoeten van 52,5% (voor de koppels die 200%-200% en 250%-250% van het gemiddelde loon ontvangen) en van 55% (voor de koppels die 250%-250% van het gemiddelde loon ontvangen).

Voor meer details over de uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor koppels zonder kinderen die 100%, 150%, 200% en 250% van het gemiddelde loon ontvangen, kan de lezer terecht in bijlage 5.3.

Grafiek 3-12 toont de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die uitsluitend het gevolg is van de parafiscale veranderingen die hebben geleid tot een daling van de gemiddelde aanslagvoet (die hier in procentpunten wordt uitgedrukt)

Grafiek 3-12: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels zonder kinderen met twee inkomens (1996-2006)

Bron: fod Financiën

De vergelijkbaarheid van dit profiel met dat van de alleenstaanden zonder kinderen illustreert goed het systeem van de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid. We hebben immers gezien dat het verschil voor een loonniveau dat 50% van het gemiddelde loon bedraagt enkel voortvloeit uit het feit dat de koppels met twee inkomens deze bijdrage moesten betalen, ingevolge de cumulatie van de inkomens in de berekeningswijze van deze bijdrage, terwijl de alleenstaanden deze bijdrage op dit loonniveau niet verschuldigd waren. De gemiddelde aanslagvoet is dus lichtjes lager voor de alleenstaanden zonder kinderen dan voor de koppels zonder kinderen met twee inkomens, wat de loonniveaus betreft die gelijk zijn aan 50%, 75% en 100% van het gemiddelde loon. Voor de daaropvolgende loonniveaus, daarentegen, is de gemiddelde aanslagvoet lager voor de koppels dan voor de alleenstaanden, omdat de BBSZ werd geplafonneerd.

3.2 De profielen met kinderen

De twee grote verschillen tussen de profielen met kinderen en die zonder kinderen liggen in de verhoging van de belastingvrije som voor kinderen ten laste en in de betaling van kinderbijslagen voor de kinderen in het gezin. In de oefening die werd gemaakt voor de profielen met kinderen wordt geen rekening gehouden met de betaling van de kinderbijslagen. Binnen de profielen met kinderen zelf is er een bijkomende verhoging van de belastingvrije som en van de kinderbijslagen voor de eenoudergezinnen.

De simulaties van de fod Financiën steunen op eenvoudige scenario's die enkel de inkomsten uit arbeid in beschouwing nemen, die worden behandeld volgende de fiscale regels die van 1996 tot 2006 van kracht waren. Voor de profielen met 2 kinderen komt dit erop neer dat rekening wordt gehouden met:

- de persoonlijke sociale bijdragen;
- de aftrek van de lasten van het bruto belastbaar loon;
- de belastingvrije som;
- de verhoging van de belastingvrije som voor de eenoudergezinnen;
- de verhoging van de belastingvrije som voor de kinderen ten laste;
- de belasting aan de centrale regering;

- de plaatselijke belasting;
- de aanvullende crisisbijdrage;
- de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid.

De alleenstaanden met twee kinderen

De eenoudergezinnen genieten het voordeel van een speciale verhoging van de belastingvrije som, waarmee hier rekening wordt gehouden, en van een verhoging van de kinderbijslagen, waarmee in deze nota geen rekening wordt gehouden. Tabel 3-7 geeft de gevolgde stappen weer om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een alleenstaande met twee kinderen die 50% van het gemiddelde loon in 1996 ontvangt.

Tabel 3-7: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een alleenstaande met twee kinderen

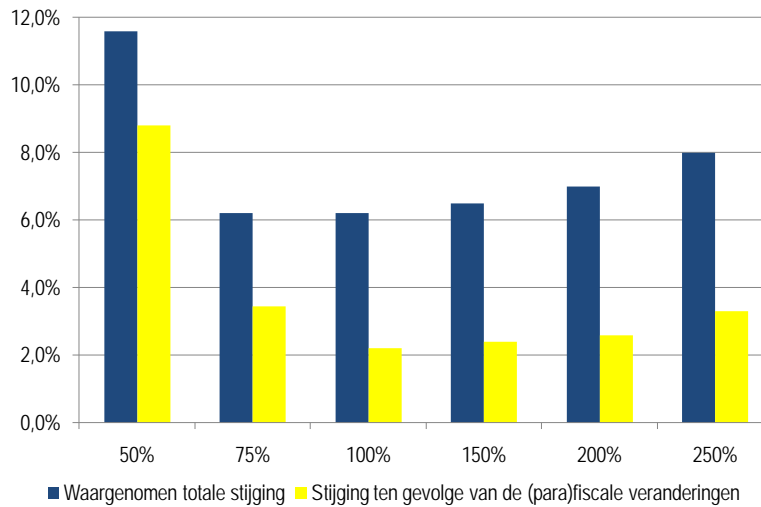
A	12698,4	Brutojaarloon	1996
B	1659,7	Persoonlijke RSZ	A*0,1307
C	11038,7	Bruto belastbaar loon	A-B
D	1369,98	Lasten	C*0,124
E	9668,7	Loon na lasten	C-D
F	2723,45	Basisbelasting	
G	8626,69	Belastingvrije som	
H	2677,25	Waarvan kinderen ten laste	
I	2306,65	Belasting op de belastingvrije sommen	
J	416,8	Belasting van de centrale regering	F-I
K	29,2	Plaatselijke belasting	J*0,07
L	12,5	ACB	J*0,03
M	10580,2	Nettojaarloon	A-B-J-K-L
N	3,38%	Belasting van de centrale regering	(J+L)/A
O	0,23%	Plaatselijke belasting	K/A
P	3,61%	Fiscale aanslagvoet	N+O
Q	13,07%	Persoonlijke sociale bijdragen	B/A
R	0%	BBSZ	
S	13,07%	Parafiscale aanslagvoet	Q+R
T	16,68%	Gemiddelde aanslagvoet	P+S

Bron: fod Financiën

Door de resultaten van 1996 te vergelijken met die van de twee (waargenomen en fictieve) reeksen voor 2006, bekomen we de waargenomen stijging van de nettolonen tegen constante prijzen en het gedeelte van deze stijging dat voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen. Grafiek 3-13 toont voor de verschillende loonniveaus van de alleenstaanden met kinderen de totale stijging van het nettojaarloon tegen constante prijzen en het gedeelte van die stijging dat aan de parafiscale veranderingen kan worden toegeschreven. Het verschil tussen de totale waargenomen stijging en de stijging die voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen is de nettowinst die wordt gepuurd uit de stijging van de brutolonen als gevolg van de verhoging van de lonen buiten de indexering (gezondheidsindex).

Een alleenstaande met twee kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt, zag zijn nettojaarloon tegen constante prijzen in 10 jaar tijd met 11,6% toenemen (totale waargenomen stijging). 76% van deze stijging is te wijten aan de (para)fiscale veranderingen (8,8%) die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd.

Grafiek 3-13: Totale stijging en stijging ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een alleenstaande met twee kinderen, volgens verschillende loonniveaus (1996-2006)

Bron: fod Financiën

Niet alle alleenstaanden met 2 kinderen zijn bij alle van 1996 tot 2006 doorgevoerde (para)fiscale veranderingen betrokken. Alle loonniveaus zijn betrokken bij de verhoging van de belastingvrije som voor de eenoudergezinnen, maar daarentegen zijn de laagste loonniveaus niet betrokken bij de afschaffing van de hogere marginale aanslagvoeten, maar wel bij de invoering van de werkbonus. Tabel 3-8 geeft de verschillende loonniveaus van het profiel van de alleenstaande met twee kinderen weer en vermeldt of ze al dan niet bij de verschillende (para)fiscale veranderingen betrokken zijn.

Door de gegevens in Grafiek 3-13 met die in Tabel 3-8 te combineren, kan worden geconcludeerd dat het nettoloon van een alleenstaande met 2 kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt, is gestegen met 8,8% dankzij de (para)fiscale veranderingen en met 11,6% in totaal. Uit Tabel 3-8 kunnen we afleiden dat deze stijging van 8,8% het gecombineerde effect is van de herinvoering van de indexering van de barema's van de personenbelasting, de invoering en de afschaffing van de crisisbelasting, de toepassing van de werkbonus, de verhoging van forfaitaire beroepskosten, de verhoging van de belastingvrije som, de invoering en de afschaffing van het belastingkrediet, de uitbreiding van de belastingschalen die tegen 25% en 30% worden belast en een betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste.

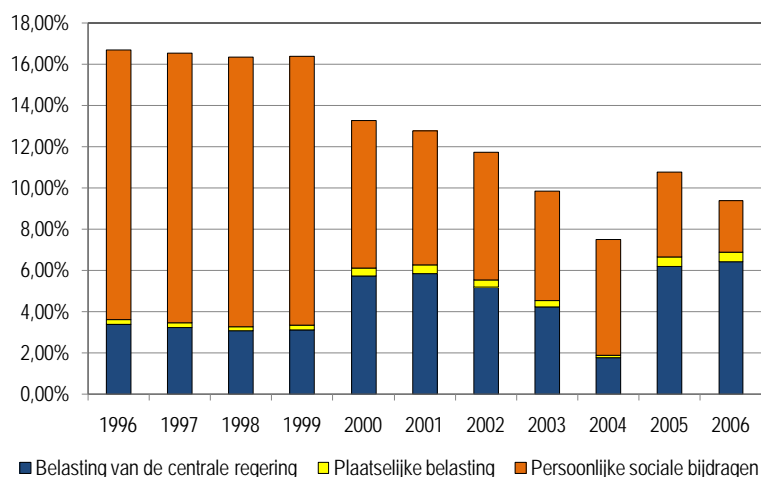
Tabel 3-8: Loonniveaus van de alleenstaanden met twee kinderen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006)

	50%	75%	100%	150%	200%	250%
Opschorting en herinvoering van de indexering van de schalen van de personenbelasting	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van de crisisbelasting	x	x	x	x	x	x
Werkbonus	x	x				
Verhoging van de forfaitaire beroepskosten	x	x	x	x	x	x
Verhoging van de belastingvrije som	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van het belastingkrediet	x	x				
Uitbreiding van de tegen 25% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 30% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 40% belaste schijf		x	x	x	x	x
Afschaffing van de tegen 52,5% belaste schijf					x	x
Afschaffing van de tegen 55% belaste schijf						x
Betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste	x	x	x	x	x	x

Bron: fod Financiën

Aan de hand van Grafiek 3-14 kunnen we een bijkomende analyse verrichten door de gemiddelde aanslagvoet uit te splitsen; aldus kunnen we het relatieve aandeel van elke maatregel in de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen bepalen. Van 1996 tot 2006 is de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met 2 kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt, teruggelopen van 16,7% tot 9,4%. Deze daling van 7,3 procentpunten heeft een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 8,8% tot gevolg gehad.

Grafiek 3-14: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangt

Bron: fod Financiën

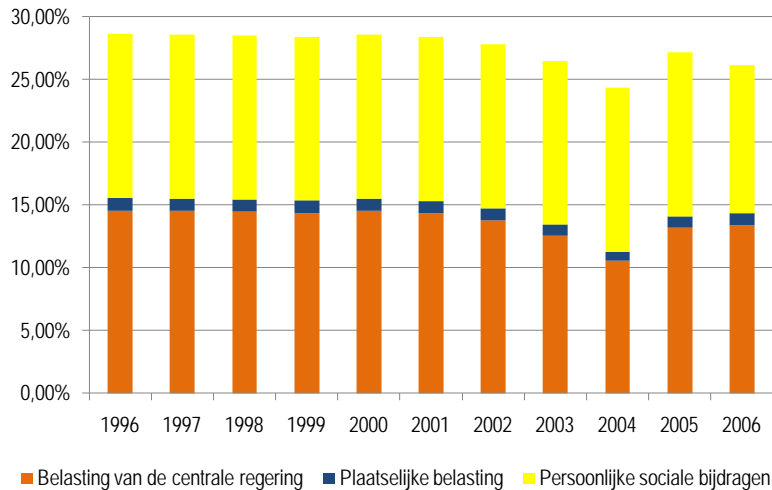
Vanaf 2000 veroorzaakt de invoering van de werkbonus een daling van de persoonlijke sociale bijdragen en een stijging van het bruto belastbaar loon. In 2000 en 2001 leidt deze invoering van de werkbonus tot een daling van de parafiscale aanslagvoet, maar ook tot een stijging van de fiscale aanslagvoet. Doordat de stijging kleiner is dan de daling, loopt de gemiddelde aanslagvoet vanaf 2000 terug.

Van 2002 tot 2004 dalen de persoonlijke sociale bijdragen slechts lichtjes, maar dankzij de invoering van het belastingkrediet daalt de fiscale aanslagvoet, terwijl het bruto belastbaar loon toeneemt. In 2005 kan de afschaffing van het belastingkrediet en de vervanging ervan door een uitbreiding van de werkbonus niet verhinderen dat de gemiddelde aanslagvoet gaat stijgen. De afschaffing van het belastingkrediet, in combinatie met de toename van het bruto belastbaar loon ingevolge de uitbreiding van de werkbonus, leidt immers tot een aanzienlijke stijging van de fiscale aanslagvoet, die niet kan worden opgevangen door de daling van de parafiscale aanslagvoet.

Voor een alleenstaande met 2 kinderen die 75% van het gemiddelde loon ontvangt, is de gemiddelde aanslagvoet van 1996 tot 2006 gedaald van 28,6% tot 26,2%. Deze daling van 2,7 procentpunten van de gemiddelde aanslagvoet heeft een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 3,45% tot gevolg gehad.

Op dit loonniveau begint de werkbonus pas vanaf 2006 een rol te spelen. De vermindering van de belasting van de centrale regering van 2002 tot 2004 is het gevolg van de belastinghervorming (verhoging van de belastingvrije som, uitbreiding van de belastingschalen tegen 25%, 30% en 40%, invoering van het belastingkrediet). De stijging van de belasting van de centrale regering in 2005 is te wijten aan de afschaffing van het belastingkrediet en aan de invoering van de werkbonus in 2006, die het bruto belastbaar loon doet toenemen.

Grafiek 3-15: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 75% van het gemiddelde loon ontvangt

Bron: fod Financiën

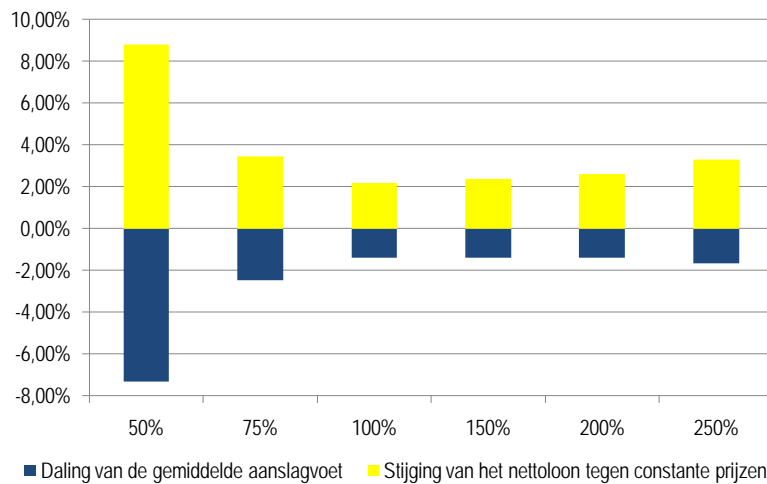
Voor de loonniveaus boven de 75% van het gemiddelde loon werd tijdens de beschouwde periode geen enkele parafiscale verandering ingevoerd. De daling van de gemiddelde aanslagvoet is enkel het gevolg van de veranderingen die op fiscaal vlak zijn opgetreden:

- verhoging van de belastingvrije som;
- uitbreiding van de belastingschalen tegen 25%, 30% en 40%;
- afschaffing van de hogere marginale aanslagvoeten van 52,5% (voor de alleenstaanden die 200% en 250% van het gemiddelde loon verdienen) en van 55% (voor de alleenstaanden die 250% van het gemiddelde loon ontvangen);
- betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste.

Voor meer details over de uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de alleenstaanden met kinderen die resp. 100%, 150%, 200% en 250% van het gemiddelde loon ontvangen, kan de lezer terecht in bijlage 5.4.

Grafiek 3-16 geeft de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen weer die uitsluitend het gevolg is van de (para)fiscale veranderingen die hebben geleid tot een daling van de gemiddelde aanslagvoet (die hier wordt uitgedrukt in procentpunten).

Grafiek 3-16 : Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die het gevolg is van de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de alleenstaanden met twee kinderen (1996-2006)

Bron: fod Financiën

De koppels met twee kinderen en één voltijds inkomen

Tabel 3-9 geeft de gevolgde stappen weer om over te gaan van het brutojaarloon op het nettojaarloon in 1996 voor een koppel met twee kinderen dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt.

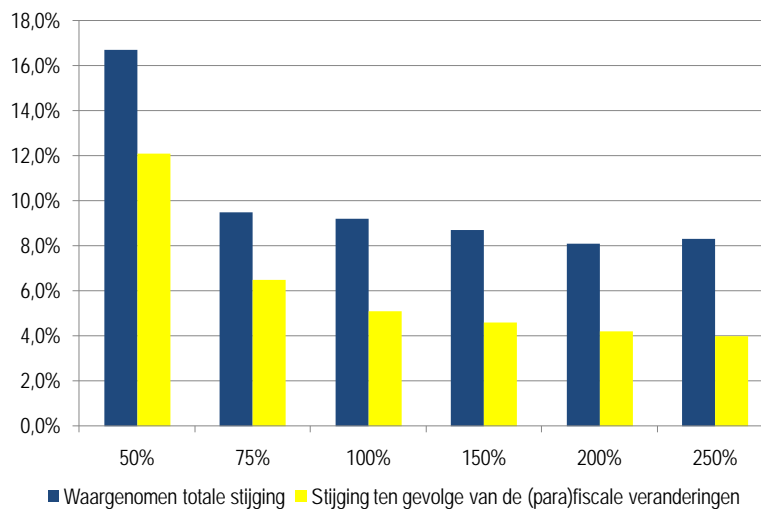
Tabel 3-9 : Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel met twee kinderen en één inkomen

	Partner 1	Partner 2		
A	12698,4	0,0	brutoloon	1996
B	1659,7	0,0	Persoonlijke RSZ	A*0,1307
C	11038,7	0,0	Bruto belastbaar loon	A-B
D	1369,98	0	Lasten	C*0,124
E	9668,7	0	Loon na lasten	C-D
F	2900,61	2900,61	Huwelijksquotiënt	
G	1716,84	725,15	Basisbelasting	
H	1939,7	725,15	Belasting op de belastingvrije sommen	
I	0,0	0,0	Belasting van de centrale regering	G-H
J	0,0	0,0	Plaatselijke belasting	I*0,07
K	0,0	0,0	ACB	I*0,03
L	11038,7		Nettoloon	A-B-I-J-K
M	0,00%		Belasting van de centrale regering	I/A
N	0,00%		Plaatselijke belasting	J/A
O	0,00%		Fiscale aanslagvoet	M+N
P	13,07%		Persoonlijke sociale bijdragen	B/A
Q	0%		BBSZ	
R	13,07%		Parafiscale aanslagvoet	Q+R
S	13,07%		Gemiddelde aanslagvoet	O+R

Bron: fod Financiën

Door de resultaten van 1996 te vergelijken met die van de twee (waargenomen en fictieve) reeksen voor 2006, bekomen we de waargenomen stijging van de nettolonen tegen constante prijzen en het gedeelte van deze stijging dat voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen. Grafiek 3-17 geeft voor de verschillende loonniveaus van de koppels met 2 kinderen en 1 inkomen de totale stijging van het nettoloon tegen constante prijzen en ook het gedeelte van deze stijging dat voortvloeit uit de parafiscale veranderingen weer. Het verschil tussen de totale waargenomen stijging en de stijging die het gevolg is van de (para)fiscale veranderingen stemt overeen met de nettowinst die wordt gepuurd uit de stijging van de brutolonen ingevolge de loonsverhoging buiten de indexering (gezondheidsindex).

Grafiek 3-17: Totale stijging en stijging die het gevolg is van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloon tegen constante prijzen voor een koppel met twee kinderen en één inkomen, volgens verschillende loonniveaus (1996-2006)

Bron: fod Financiën

Een koppel met twee kinderen dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt, heeft zijn nettoloon tegen constante prijzen in tien jaar tijd zien stijgen met 16,7% (totale waargenomen stijging). 72,5% van deze stijging is het gevolg van de (para)fiscale veranderingen (12,1%) die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd.

Niet alle koppels met twee kinderen waren betrokken bij alle (para)fiscale veranderingen die zijn opgetreden van 1996 tot 2006. Tabel 3-10 geeft de verschillende loonniveaus van de koppels met twee kinderen weer en vermeldt of ze al dan niet bij de verschillende (para)fiscale veranderingen betrokken zijn.

Tabel 3-10: Loonniveaus van de koppels met twee kinderen en één inkomen en (para)fiscale veranderingen (1996-2006)

	50%	75%	100%	150%	200%	250%
Opschorting en herinvoering van de indexering van de schalen	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van de crisisbelasting	x	x	x	x	x	x
Werkbonus	x	x				
Verhoging van de forfaitaire beroepslasten	x	x	x	x	x	x
Verhoging van de belastingvrije som	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van het belastingkrediet	x	x				
Uitbreiding van de tegen 25% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 30% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 40% belaste schijf		x	x	x	x	x
Afschaffing van de tegen 52,5% belaste schijf						x
Afschaffing van de tegen 55% belaste schijf						
Betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste	x	x	x	x	x	x

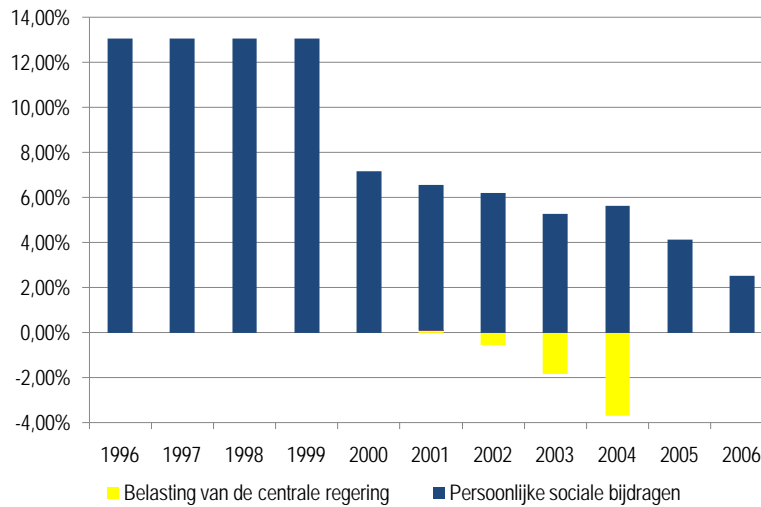
Bron: fod Financiën

Door de gegevens in Grafiek 3-17 met die van Tabel 3-10 te combineren, kan worden geconcludeerd dat het nettoloon van een koppel met twee kinderen dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt, is gestegen met de 12,1% dankzij de (para)fiscale veranderingen en met 16,7% in totaal. Uit Tabel 3-10 kunnen we afleiden dat deze stijging van 12,1% het gecombineerde effect is van de herinvoering van de indexering van de barema's van de personenbelasting, de invoering en de afschaffing van de crisisbelasting, de toepassing van de werkbonus, de verhoging van de forfaitaire beroepslasten, de verhoging van de belastingvrije som, de invoering en de afschaffing van het belastingkrediet, de uitbreiding van de belastingschalen tegen 25% en 30% en de betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste.

Aan de hand van Grafiek 3-18 kunnen we een bijkomende analyse verrichten door de gemiddelde aanslagvoet uit te splitsen, om aldus het relatieve aandeel van elke maatregel in de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen als gevolg van de (para)fiscale veranderingen te bepalen.

Van 1996 tot 2006 is de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 50% van het gemiddelde loon ontvangt, gedaald van 13,1% tot 2,5%. Deze daling van 10,6 procentpunten heeft een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 12,1% tot gevolg gehad.

Grafiek 3-18: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen die 50% van het gemiddelde loon ontvangen

Bron: fod Financiën

Van 1996 tot 1999 blijft de gemiddelde aanslagvoet stabiel op 13,07%, wat overeenstemt met het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen. Na de toepassing van het huwelijksquotiënt is de verschuldigde belasting op het netto-inkomen immers lager dan de verschuldigde belasting op de vrijgestelde sommen. Aangezien het belastingstelsel geen negatief saldo mogelijk maakt, bedraagt de verschuldigde belasting nul. Ook de plaatselijke belasting en de aanvullende crisisbijdrage, die worden berekend aan de hand van het bedrag dat aan de centrale regering verschuldigd is, bedragen nul. De fiscale aanslagvoet bedraagt tot in 2000 nul voor dit profieltype. De gemiddelde aanslagvoet is gelijk aan het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen (13,07%), aangezien op dit loonniveau geen bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid wordt betaald.

In 2000 en 2001 veroorzaakt de invoering van de werkbonus enerzijds een aanzienlijke daling van de parafiscale aanslagvoet, die terugloopt van 13,07% tot 6,48%, en anderzijds een stijging van het bruto belastbaar loon. Deze stijging van het bruto belastbaar loon heeft niet als logisch gevolg dat de basisbelasting, die wordt berekend op het netto-inkomen, hoger is dan de belasting op de belastingvrije sommen, wat te maken heeft met de bijkomende belastingvrije som voor de kinderen ten laste. De aan de centrale regering verschuldigde belasting bedraagt nul in 2000 en 0,08% in 2001.

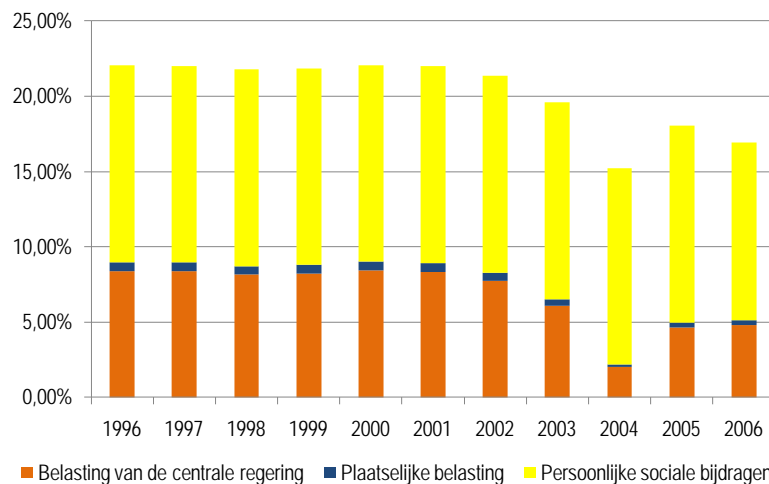
In 2002 daalt het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen verder tot 6,21%, waardoor het bruto belastbaar loon opnieuw toeneemt. Nochtans daalt de fiscale aanslagvoet in vergelijking met 2001 en wordt hij zelfs negatief door de invoering van het belastingkrediet (78 euro per jaar). Het belastingkrediet loopt op tot 260 euro in 2003 en tot 540 euro per jaar in 2004. Deze combinatie van een negatieve fiscale aanslagvoet en een parafiscale aanslagvoet die jaar na jaar terugloopt, levert een gemiddelde aanslagvoet op die in 2004 minder dan 2% bedraagt.

In 2005 wordt het belastingkrediet afgeschaft, omdat het als onzichtbaar voor de belastingplichtige wordt beschouwd; deze laatste moet immers wachten tot het daaropvolgende belastingjaar om zijn voordeel te kunnen genieten. Deze afschaffing van het belastingkrediet gaat gepaard met een uitbreiding van de parameters van de werkbonus. Het tarief van de persoonlijke sociale bijdragen daalt tot 2,52% in 2006; daarentegen bedraagt de fiscale aanslagvoet opnieuw nul.

Voor een koppel met kinderen dat 75% van het gemiddelde loon ontvangt, is de gemiddelde aanslagvoet gedaald van 22% in 1996 tot 16,9% in 2006. Deze daling van de gemiddelde aanslagvoet van 5,1 procentpunten heeft geleid tot een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 6,5%.

Op dit loonniveau treedt de werkbonus pas vanaf 2006 in werking. De daling van de belasting van de centrale regering van 2002 tot 2004 vloeit voort uit de belastinghervorming (verhoging van de belastingvrije som, uitbreiding van de belastingschalen tegen 25, 30 en 40%, invoering van het belastingkrediet). De stijging van de belasting van de centrale regering in 2005 is het gevolg van de afschaffing van het belastingkrediet en van de invoering in 2006 van de werkbonus, die het bruto belastbaar loon doet toenemen.

Grafiek 19: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomen die 75% van het gemiddelde loon ontvangen

Bron: fod Financiën

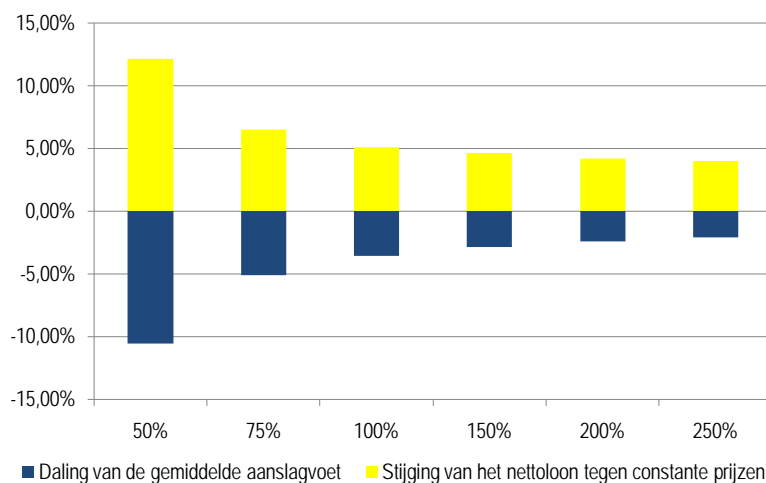
Voor de loonniveaus die hoger liggen dan 75% van het gemiddelde loon werd tijdens de onderzochte periode geen enkele parafiscale wijziging ingevoerd. De daling van de gemiddelde aanslagvoet is louter afkomstig van de veranderingen die op fiscaal vlak zijn opgetreden:

- verhoging van de belastingvrije som;
- uitbreiding van de belastingschijven tegen 25%, 30% en 40%;
- afschaffing van de marginale aanslagvoet van 52,5% voor de koppels met kinderen die 250% van het gemiddelde loon ontvangen;
- betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste.

Voor meer details over de uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met kinderen die resp. 100%, 150%, 200% en 250% van het gemiddelde loon ontvangen, kan de lezer terecht in bijlage 5.5.

Grafiek 3-20 geeft de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen weer die enkel voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen die hebben geleid tot een daling van de gemiddelde aanslagvoet (uitgedrukt in procentpunten).

Grafiek 3-20: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en één inkomen (1996-2006)

Bron: fod Financiën

De koppels met twee kinderen en twee voltijdse inkomens

De aanslagvoeten voor de koppels zonder kinderen waarvan beide partners werken, liggen erg dicht bij die voor de alleenstaanden zonder kinderen met hetzelfde inkomensniveau, omdat de gezinsinkomens niet worden gecumuleerd. We hebben gezien dat het enige verschil bij de BBSZ berust. Hieronder gaan we na of dezelfde vergelijking mogelijk is tussen een koppel met twee kinderen en twee inkomens en een alleenstaanden met twee kinderen.

Deze vergelijking houdt niet langer stand, want hoewel de hele analyse die omtrent de BBSZ werd gemaakt nog altijd geldig blijft, geniet de partner die de kinderen ten laste neemt geen verhoging van de belastingvrije som, aangezien die alleen aan de eenoudergezinnen wordt toegekend. Bovendien gold voor de andere partner die de kinderen niet (fiscaal) ten laste nam in 1996 een lagere belastingvrije som dan die voor de profielen zonder kinderen. Dit verschil werd tijdens de periode weggewerkt en in 2006 bestonden nog slechts twee belastingvrije sommen. De eerste (5940 euro) gold voor iedereen, behalve voor de eenoudergezinnen, en de tweede (7200 euro) gold voor de eenoudergezinnen¹⁰.

Tabel 3-11 geeft de gevolgde stappen weer om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon in 1996 voor een koppel met twee kinderen waarvan beide partners 50% van het gemiddelde loon ontvangen.

Door de resultaten van 1996 te vergelijken met die van de twee (waargenomen en fictieve) reeksen voor 2006, bekomen we de waargenomen stijging van de nettolonen tegen constante prijzen en het gedeelte van deze stijging dat voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen. Grafiek 3-21 geeft de totale stijging van het nettoloon tegen constante prijzen en het gedeelte van deze stijging dat kan worden toegeschreven aan de (para)fiscale veranderingen weer. Het verschil tussen de totale waargenomen stijging en de stijging die het gevolg is van de (para)fiscale veranderingen stemt overeen met de nettowinst die werd gepuurd uit de stijging van de brutolonen als gevolg van de loonsverhoging buiten de indexering (gezondheidsindex).

¹⁰ Bijkomende component voor alle profielen met twee kinderen ten laste (3250 euro in 2006).

Tabel 3-11: Gevolgde stappen om over te gaan van het brutojaarloon naar het nettojaarloon voor een koppel met twee kinderen en twee inkomens

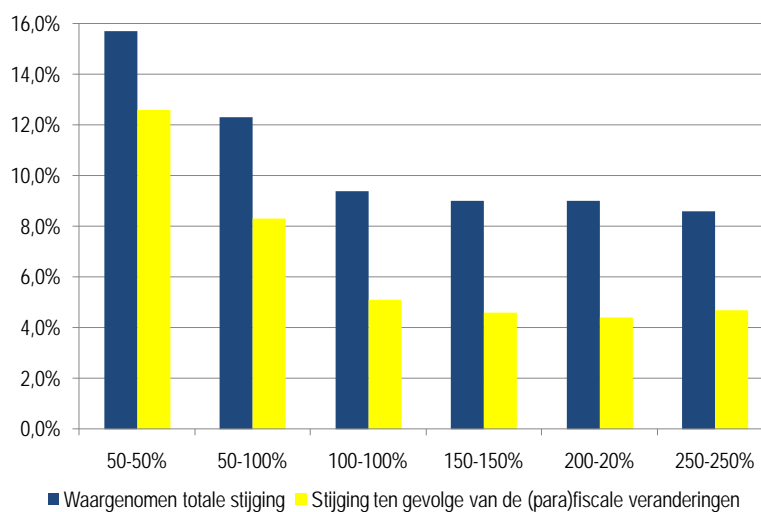
	Partner 1	Partner 2		
A	12698,4	12698,4	brutojaarloon	1996
B	1659,7	1659,7	Persoonlijke RSZ	A*0,1307
C	11038,7	11038,7	Bruto belastbaar loon	A-B
D	1368,801171	1368,801171	Lasten	C*0,124
E	9669,9	9669,9	Loon na lasten	C-D
F	2723,4	2723,4	Basisbelasting	
G	1649	966,8	Belasting op de belastingvrije sommen	
H	1074,4	1756,6	Belasting van de centrale regering	F-G
I	75,2	123,0	Plaatselijke belasting	H*0,07
J	33,5	52,7	ACB	H*0,03
K	12603,0	9072,8	Nettojaarloon	A-B-H-I-J
L	11,48%		Belasting van de centrale regering	(H+J)/A
M	0,78%		Plaatselijke belasting	I/A
N	12,26%		Fiscale aanslagvoet	L+M
O	13,07%		Persoonlijke sociale bijdragen	B/A
P	0,26%		BBSZ	
Q	13,33%		Parafiscale aanslagvoet	O+P
R	25,59%		Gemiddelde aanslagvoet	N+Q

Bron: fod Financiën

Een koppel met twee kinderen waarvan beide partners elk 50% van het gemiddelde loon verdienen, zag zijn nettoloan tegen constante prijzen in tien jaar tijd 15,7% stijgen (totale waargenomen stijging). 80% van deze stijging (12,6%) is het gevolg van de (para)fiscale veranderingen die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd.

Niet alle koppels met twee kinderen waarvan beide partners werken, zijn betrokken bij alle (para)fiscale veranderingen die van 1996 tot 2006 werden ingevoerd. Tabel 3-12 geeft de verschillende loonniveaus van de koppels met twee kinderen weer en vermeldt of ze al dan niet aan de verschillende (para)fiscale veranderingen deel hebben.

Grafiek 3-21: Totale stijging en stijging als gevolg van de (para)fiscale veranderingen van het nettoloan tegen constante prijzen voor een koppel met twee kinderen en twee inkomens, volgens de verschillende loonniveaus (1996-2006)

Bron: fod Financiën

Door de gegevens in Grafiek 3-21 met die in Tabel 3-12 te combineren, kan worden geconcludeerd dat het nettoloon van een koppel met twee kinderen dat tweemaal 50% van het gemiddelde loon ontvangt, is gestegen met 12,6% dankzij de (para)fiscale veranderingen en met 15,7% in totaal. Uit Tabel 3-12 kunnen we opmaken dat deze stijging van 12,6% het gecombineerde effect is van de herinvoering van de indexering van de barema's van de personenbelasting, de invoering en de afschaffing van de crisisbelasting, de toepassing van de werkbonus, de verhoging van de forfaitaire beroepskosten, de verhoging van de belastingvrije som, de invoering en de afschaffing van het belastingkrediet, de uitbreiding van de tegen 25% en 30% belaste schijven en de betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste.

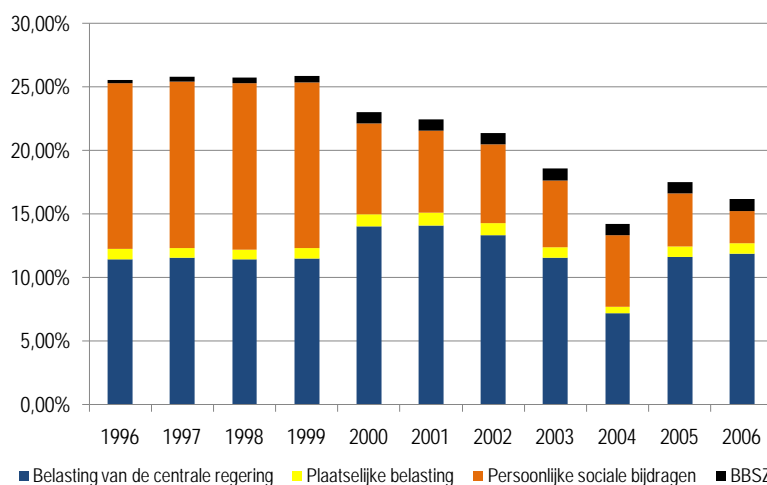
Tabel 3-12: Loonniveaus van de koppels met twee kinderen en twee inkomens en (para)fiscale veranderingen (1996-2006)

	50%-50%	100%-50%	100%-100%	150%-150%	200%-200%	250%-250%
Opschorting en herinvoering van de indexering van de schalen	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van de crisisbelasting	x	x	x	x	x	x
Werkbonus	x	x				
Verhoging van de forfaitaire beroepskosten	x	x	x	x	x	x
Verhoging van de belastingvrije som	x	x	x	x	x	x
Invoering en afschaffing van het belastingkrediet	x	x				
Uitbreiding van de tegen 25% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 30% belaste schijf	x	x	x	x	x	x
Uitbreiding van de tegen 40% belaste schijf		x	x	x	x	x
Afschaffing van de tegen 52,5% belaste schijf					x	x
Afschaffing van de tegen 55% belaste schijf						x
Betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste	x	x	x	x	x	x

Bron: fod Financiën

Aan de hand van Grafiek 3-22 kan een bijkomende analyse worden verricht door de gemiddelde aanslagvoet uit te splitsen, teneinde het relatieve aandeel van elke maatregel in de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen te bepalen. Van 1996 tot 2006 is de gemiddelde aanslagvoet van een koppel met twee kinderen dat tweemaal 50% van het gemiddelde loon ontvangt, teruggelopen van 25,6% tot 16,2%. Deze daling van 9,4 procentpunten heeft geleid tot een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 12,6%.

Grafiek 3-22: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomens die 50% van het gemiddelde loon ontvangen

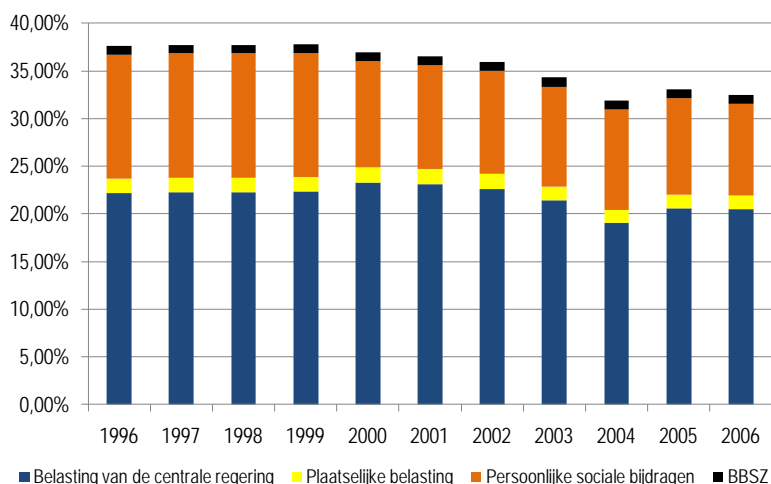
Bron: fod Financiën

Net als voor de andere profielen treden vanaf het jaar 2000 de (para)fiscale veranderingen op met de toepassing van de werkbonus, die een daling van de parafiscale aanslagvoet en een stijging van de fiscale aanslagvoet veroorzaakt. De gemiddelde aanslagvoet loopt tot in 2004 terug dankzij de uitbreiding van de werkbonus, in combinatie met de belastinghervorming. De stijging van de gemiddelde aanslagvoet in 2005 is een gevolg van de afschaffing van het belastingkrediet.

Voor een koppel met twee kinderen waarvan de partners resp. 50% en 100% van het gemiddelde loon ontvangen, is de gemiddelde aanslagvoet van 1996 tot 2006 gedaald van 37,6% tot 32,5%. Deze daling van de gemiddelde aanslagvoet van 5,2 procentpunten heeft geleid tot een stijging van het nettoloon tegen constante prijzen van 8,3%.

Dit profiel combineert de effecten van de voor de lage lonen (50% van het gemiddelde loon) ingevoerde parafiscale veranderingen, die ook in het vorige profiel vervat waren, met die van de veranderingen die voor iedereen werden ingevoerd tijdens de belastinghervorming (verhoging van de belastingvrije som, uitbreiding van de belastingschijven tegen 25%, 30% en 40%). De stijging van de belasting van de centrale regering in 2005 is het gevolg van de afschaffing van het belastingkrediet voor een van beide partners en van de invoering in 2006, voor diezelfde partner, van de werkbonus, die het bruto belastbaar loon doet toenemen.

Grafiek 3-23: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomens die resp. 50% en 100% van het gemiddelde loon ontvangen

Bron: fod Financiën

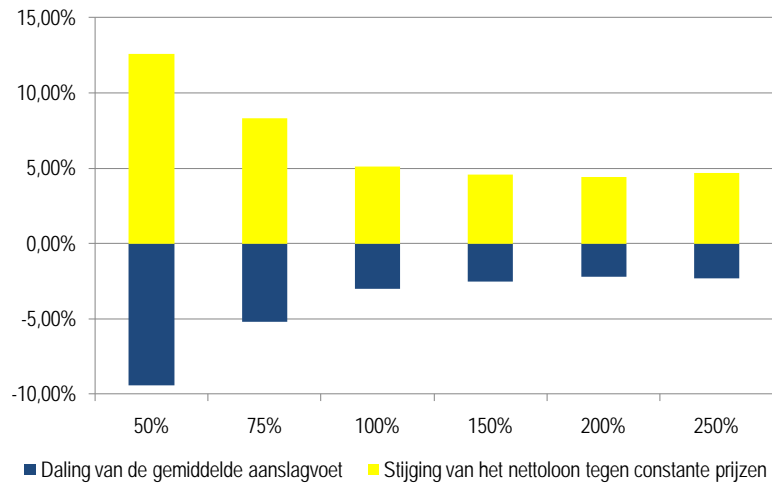
Voor de hogere loonniveaus werd tijdens de onderzochte periode geen enkele parafiscale verandering ingevoerd. De daling van de gemiddelde aanslagvoet vloeit enkel voort uit de veranderingen die op fiscaal vlak zijn opgetreden:

- verhoging van de belastingvrije som;
- uitbreiding van de belastingschijven tegen 25%, 30% en 40%;
- afschaffing van de hogere marginale aanslagvoeten;
- betere inaanmerkneming van de kinderen ten laste.

Voor meer details over de uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen die 100%, 150%, 200% en 250% van het gemiddelde loon ontvangen, kan de lezer terecht in bijlage 5.6.

Grafiek 3-24 geeft de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen weer die enkel voortvloeit uit de (para)fiscale veranderingen die hebben geleid tot een daling van de gemiddelde aanslagvoet (die hier wordt uitgedrukt in procentpunten).

Grafiek 3-24: Stijging van het nettoloon tegen constante prijzen ten gevolge van de (para)fiscale veranderingen en daling van de gemiddelde aanslagvoet voor de koppels met twee kinderen en twee inkomens (1996-2006)

Bron: fod Financiën

4 Conclusies

Tabel 4-1 geeft een overzicht van de belangrijkste cijferresultaten die in deze nota worden voorgesteld. Het betreft de gemiddelde aanslagvoeten die van kracht waren in 1996 en in 2006, na de invoering van de parafiscale veranderingen, het in percentpunten uitgedrukte verschil tussen 1996 en 2006, het in percenten uitgedrukte verschil tussen 1996 en 2006, de totale stijging van het nettoloon tegen constante prijzen, de stijging van het nettoloon tegen constante prijzen die voortvloeit uit de parafiscale veranderingen en de verhouding tussen beide stijgingen.

Tabel 4-1: Overzicht van alle in de nota voorgestelde resultaten

	Gem. aanslagvoet 1996 (A)	Gem. aanslagvoet 2006 (B)	Vershil 1996-2006 in percentpunten (B-A)	Vershil 1996-2006 in percentpunten (B-A)/A	Totale stijging van het nettoloon (C)	Stijging t.g.v. de parafiscaliteit (D)	(D/C)
Profielen zonder kinderen							
Alleenstaande 50%	26,0%	18,4%	-7,6	-29,2%	13,4%	10,3%	76,9%
Alleenstaande 75%	34,9%	32,2%	-2,7	-7,6%	7,1%	4,1%	57,7%
Alleenstaande 100%	40,5%	38,9%	-1,5	-3,8%	6,9%	2,6%	37,7%
Alleenstaande 150%	46,3%	44,8%	-1,5	-3,2%	7,0%	2,7%	38,6%
Alleenstaande 200%	49,9%	48,5%	-1,5	-2,9%	7,5%	2,9%	38,7%
Alleenstaande 250%	52,5%	50,8%	-1,7	-3,2%	8,4%	3,6%	42,9%
Koppel 50%	13,1%	4,7%	-8,4	-64,3%	12,8%	9,7%	75,8%
Koppel 75%	23,0%	21,3%	-1,7	-7,3%	5,3%	2,2%	41,5%
Koppel 100%	29,9%	28,7%	-1,2	-3,9%	5,7%	1,7%	29,8%
Koppel 150%	38,1%	36,9%	-1,2	-3,2%	6,1%	2,0%	32,8%
Koppel 200%	43,3%	42,2%	-1,1	-2,6%	6,0%	2,0%	33,3%
Koppel 250%	47,0%	45,8%	-1,2	-2,4%	6,5%	2,2%	33,8%
Koppel 50-50%	26,3%	19,4%	-6,9	-26,3%	12,5%	9,4%	75,2%
Koppel 50% -100%	36,1%	32,5%	-3,6	-10,1%	9,6%	5,7%	59,4%
Koppel 100% -100%	40,8%	39,0%	-1,8	-4,4%	7,3%	3,0%	41,1%
Koppel 150% -150%	46,3%	44,7%	-1,6	-3,5%	7,5%	3,1%	41,3%
Koppel 200% -200%	49,7%	48,1%	-1,6	-3,2%	7,8%	3,2%	41,0%
Koppel 250% -250%	52,1%	50,3%	-1,8	-3,4%	8,5%	3,7%	43,5%
Profielen met kinderen							
Alleenstaande 50%	16,7%	9,4%	-7,3	-43,8%	11,6%	8,8%	75,9%
Alleenstaande 75%	28,6%	26,2%	-2,5	-8,6%	6,2%	3,5%	55,6%
Alleenstaande 100%	35,8%	34,4%	-1,4	-3,9%	6,2%	2,2%	35,5%
Alleenstaande 150%	43,2%	41,8%	-1,4	-3,2%	6,5%	2,4%	36,9%
Alleenstaande 200%	47,6%	46,2%	-1,4	-2,9%	7,0%	2,6%	37,1%
Alleenstaande 250%	50,7%	49,0%	-1,6	-3,2%	8,0%	3,3%	41,3%
Koppel 50%	13,1%	2,5%	-10,6	-80,7%	16,7%	12,1%	72,5%
Koppel 75%	22,0%	16,9%	-5,1	-23,1%	9,5%	6,5%	68,4%
Koppel 100%	29,2%	25,5%	-3,6	-12,4%	9,2%	5,1%	55,4%
Koppel 150%	37,7%	34,8%	-2,9	-7,6%	8,7%	4,6%	52,9%
Koppel 200%	43,0%	40,6%	-2,4	-5,5%	8,1%	4,2%	51,9%
Koppel 250%	46,7%	44,6%	-2,1	-4,6%	8,3%	4,0%	48,2%
Koppel 50-50%	25,6%	16,2%	-9,4	-36,7%	15,7%	12,6%	80,3%
Koppel 50% -100%	37,6%	32,5%	-5,2	-13,8%	12,3%	8,3%	67,5%
Koppel 100% -100%	40,4%	37,4%	-3,0	-7,5%	9,4%	5,1%	54,3%
Koppel 150% -150%	46,1%	43,6%	-2,5	-5,4%	9,0%	4,6%	51,1%
Koppel 200% -200%	49,5%	47,3%	-2,2	-4,5%	9,0%	4,4%	48,9%
Koppel 250% -250%	52,0%	49,7%	-2,3	-4,3%	8,6%	4,7%	54,7%

Bron: fod Financiën

De grote tendensen

De (para)fiscale veranderingen die tijdens deze periode werden ingevoerd, t.w. de werkbonus, de herinvoering van de indexering van de belastingbarema's, de vermindering van de crisisbelasting en de hervorming van de personenbelasting, hebben geleid tot een verbetering van het nettoloon tegen constante prijzen, ongeacht de beschouwde gezinssamenstelling en het inkomenspeil. Dit betekent dat het nettoloon tegen constante prijzen, zelfs indien de lonen enkel de indexering van de consumptieprijzen hadden gevolgd, m.a.w. zelfs indien ze geen stijging bovenop de inflatie hadden ondergaan, voor alle werknemers zou zijn gestegen.

Deze loonstijging ziet er, naargelang van de verschillende loonniveaus, aan het einde van de periode als een weinig uitgesproken U-curve uit. Binnen elk profiel wordt de sterkste stijging waargenomen voor de laagste loonniveaus (50% en 75%), gevolgd door de hoge lonen (200% en 250%), terwijl de twee tussenliggende profielen (100% en 150%) van hun kant relatief gezien de minst sterke stijgingen te zien geven.

Alle profielen hebben voordeel gehaald van de herinvoering van de indexering van de belastingbarema's en van de vermindering van de crisisbelasting. De lage lonen hebben voordeel gehaald van de invoering en uitbreiding van het werkbonussysteem, van de verhoging van het percentage voor de eerste schijf van het barema van de beroepskosten en van de uitbreiding van de middelste schijven van de belastingschaal. De hoogste lonen hebben voornamelijk voordeel gehaald van de afschaffing van de hoogste marginale voeten. De middelste lonen hebben daarentegen de minst sterke verhoging van het nettoloon tegen constante prijzen te zien gegeven, doordat ze noch van de werkbonus, noch van de afschaffing van de hoogste marginale voeten voordeel hebben kunnen halen.

Het is interessant het aandeel van de werknemers voor elke onderzochte loonvork te bepalen. Deze verdeling hangt ook af van de gekozen loondefinitie. Dankzij de gegevens van de RSZ is het mogelijk een waaier van brutomaandlonen¹¹ te vormen, die in voltijdequivalenten (vte's) worden berekend. Elke arbeidsplaats wordt beschouwd volgens het loon dat overeenstemt met een voltijdse prestatie en niet op basis van het werkelijk ontvangen loon. Aan de hand van deze waaier kan het aandeel worden geraamd van de arbeidsplaatsen die volgens een gegeven loonvork worden bezoldigd.

Volgens deze gegevens en op basis van de gekozen definitie van de loonniveaus, zijn de laagste lonen (50% en 75% van het gemiddelde loon) goed voor ca. 35% van de arbeidsplaatsen, maken de tussenliggende lonen (100% en 150%) ca. 54% van de arbeidsplaatsen uit en vormen de hoogste lonen (200% en meer) ruim 7,5% van de arbeidsplaatsen¹².

Enkele vergelijkingen

Elk profiel werd in het derde deel van deze nota uitvoerig behandeld en er werden al een aantal vergelijkingen gemaakt. Het is ook mogelijk vergelijkingen te maken voor eenzelfde loonniveau volgens de gezinstoestand of tussen twee identieke profielen met of zonder kinderen, om zo de betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste in het programma van de belastinghervorming onder de loep te nemen. Bij het maken van deze vergelijkingen is het noodzakelijk een onderscheid te maken tussen het niveau van de gemiddelde aanslagvoeten, de in percentpunten of in percenten uitgedrukte daling van deze gemiddelde aanslagvoet, de totale stijging van het nettoloon tegen constante prijzen en de stijging die kan worden toegeschreven aan de (para)fiscale veranderingen. Men mag niet vergeten dat in de analyses van de profielen met kinderen geen rekening werd gehouden met de kinderbijslagen, die werden verhoogd voor de eenoudergezinnen.

¹¹ Deze lonen hebben betrekking op arbeidsplaatsen en omvatten de lonen die rechtstreeks in verband staan met de arbeidsprestaties. Ze omvatten geen vakantiegeld, geen dertiende maand en ook geen premies.

¹² De som van deze percentages bedraagt geen 100% omdat ca. 3% van de arbeidsplaatsen in de categorie "onbekend" wordt ingedeeld.

De vergelijking tussen de resultaten die werden verkregen voor de alleenstaanden zonder kinderen en de koppels zonder kinderen waarvan beide partners werken, is een goede illustratie van het mechanisme van de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid, die wordt berekend op basis van de gecumuleerde beroepsinkomsten van het gezin en die wordt geplafonneerd. De inkomenscumulatie verklaart waarom de gemiddelde aanslagvoet van de koppels zonder kinderen waarvan beide partners werken, hoger is dan die van de alleenstaanden zonder kinderen voor loonniveaus die gelijk zijn aan 50%, 75% en 100% van het gemiddelde loon. De plafonnering van het bedrag van de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid verklaart waarom deze gemiddelde aanslagvoet hoger is voor de alleenstaanden zonder kinderen vanaf een loonniveau dat 150% van het gemiddelde loon bedraagt.

Door de gemiddelde aanslagvoeten in 2006 voor de profielen met kinderen te vergelijken met die voor de profielen zonder kinderen, kan het effect van de betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste in de belastinghervorming worden aangetoond. In 1996 waren de gemiddelde aanslagvoeten voor de koppels met en die zonder kinderen waarvan één partner werkte immers identiek (13,07%). In 2006 verschilden ze wel degelijk, in het voordeel van de koppels met kinderen. Hetzelfde kan worden waargenomen als we een vergelijking maken tussen koppels waarvan beide partners werken, maar die al dan niet kinderen hebben.

Tabel 4-2 vergelijkt de ontwikkeling van de aanslagvoeten van deze profielen met en zonder kinderen van 1996 tot 2006, om de betere inaanmerkingneming van de kinderen ten laste in de belastinghervorming aan te tonen.

In 1996 had het feit dat men al dan niet kinderen had een zeer geringe invloed op de gemiddelde aanslagvoet, ongeacht het beschouwde loonniveau. Deze aanslagvoet was lichtjes hoger voor de profielen zonder kinderen. In 2006, daarentegen, zijn de gemiddelde aanslagvoeten beduidend lager voor de profielen met kinderen.

Tabel 4-2: Gemiddelde aanslagvoeten voor de koppels met en die zonder kinderen waarvan één partner werkt

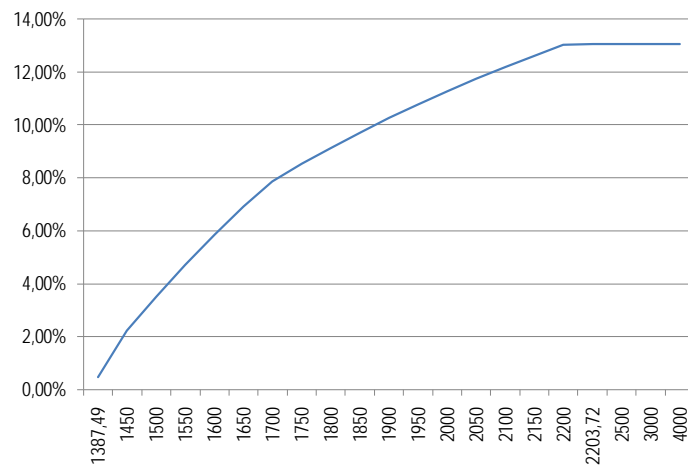
	Profielen zonder kinderen (A)	Profielen met 2 kinderen (B)	A/B	Profielen zonder kinderen (C)	Profielen met 2 kinderen (D)	C/D
	1996	1996		2006	2006	
Koppel 50%	13,1%	13,1%	100,0%	4,7%	2,5%	184,9%
Koppel 75%	23,0%	22,0%	104,3%	21,3%	16,9%	125,7%
Koppel 100%	29,9%	29,2%	102,4%	28,7%	25,5%	112,5%
Koppel 150%	38,1%	37,7%	101,2%	36,9%	34,8%	106,1%
Koppel 200%	43,3%	43,0%	100,8%	42,2%	40,6%	103,9%
Koppel 250%	47,0%	46,7%	100,6%	45,8%	44,6%	102,9%

Bronnen: fod Financiën, eigen berekeningen

Van een lineair naar een progressief parafiscaal stelsel

Hoewel niet alle werknemers bij het werkbonussysteem betrokken zijn, heeft het toch een belangrijke wijziging van het parafiscale stelsel in zijn geheel ingeleid, aangezien het in het voorheen lineaire systeem een factor van progressiviteit heeft ingevoerd. Alle veranderingen die verband houden met de verlaging van de sociale werkgeversbijdragen hebben deze omslag vervolledigd en vandaag hangen zowel de persoonlijke sociale bijdragen als de sociale bijdragen van de werkgevers af van het niveau van het brutoloon, dat de werkgever betaalt en de werknemer ontvangt. Het Belgische parafiscale stelsel, dat aan de basis lineair was, is wel degelijk, zoals ook de personenbelasting, een progressief stelsel geworden.

Grafiek 4-1: Progressieve tarieven van de persoonlijke sociale bijdragen volgens het brutoloon (oktober 2008)

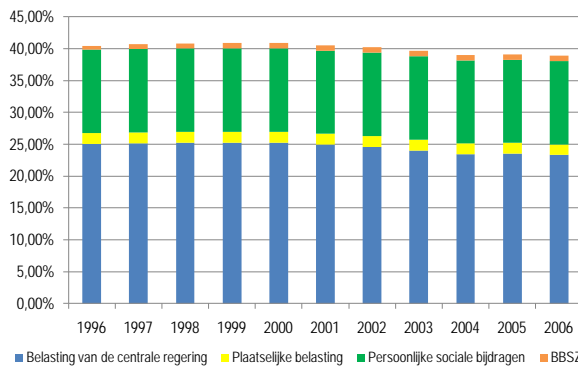

Bron: RSZ, eigen berekeningen van het secretariaat

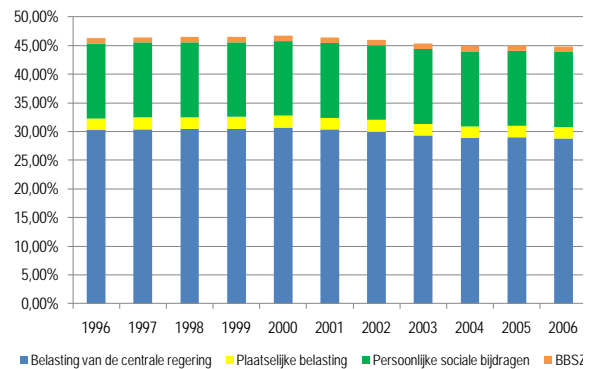
5 Bijlagen

5.1 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen

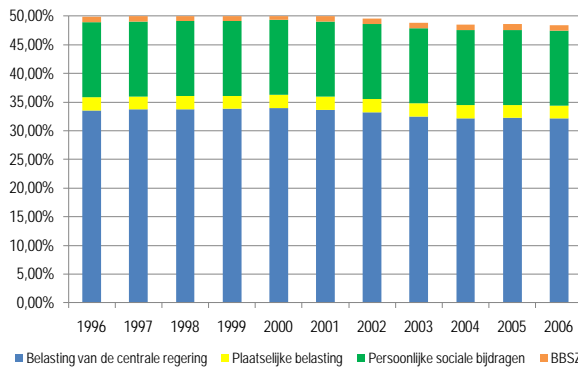
Grafiek 5-1: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 100% van het gemiddelde loon ontvangt

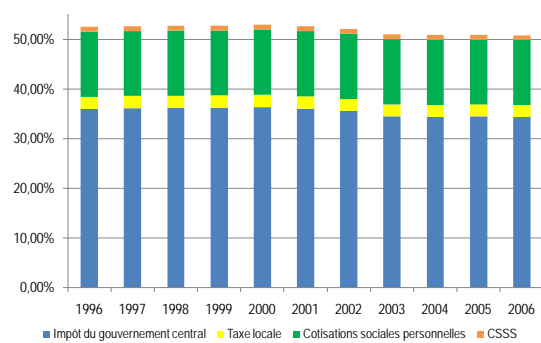
Grafiek 5-2: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 150% van het gemiddelde loon ontvangt

Grafiek 5-3: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 200% van het gemiddelde loon ontvangt

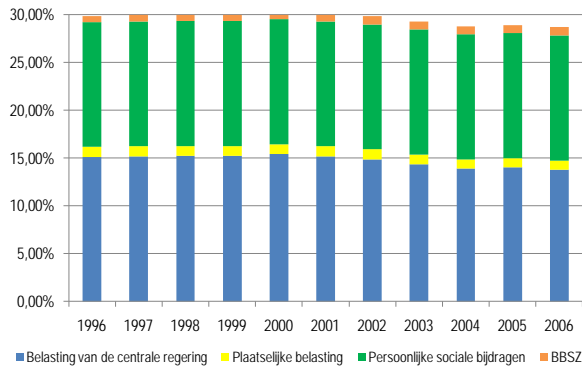
Grafiek 5-4: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande zonder kinderen die 250% van het gemiddelde loon ontvangt

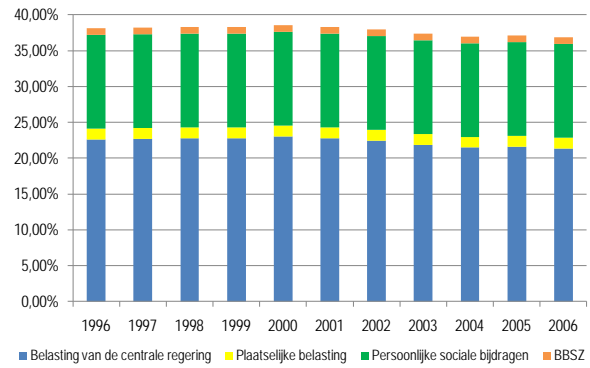
Bron: fod Financien

5.2 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan één partner werkt

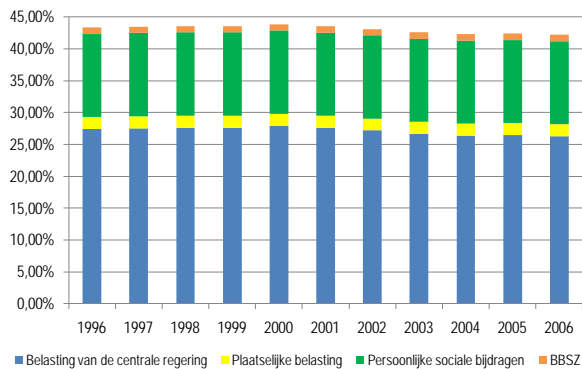
Grafiek 5-5: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 100% van het gemiddelde loon ontvangt

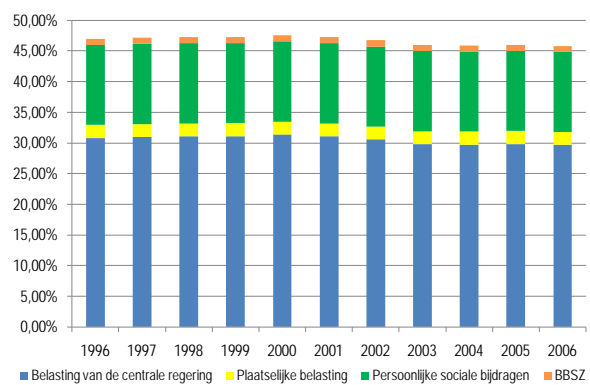
Grafiek 5-6: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 150% van het gemiddelde loon ontvangt

Grafiek 5-7: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 200% van het gemiddelde loon ontvangt

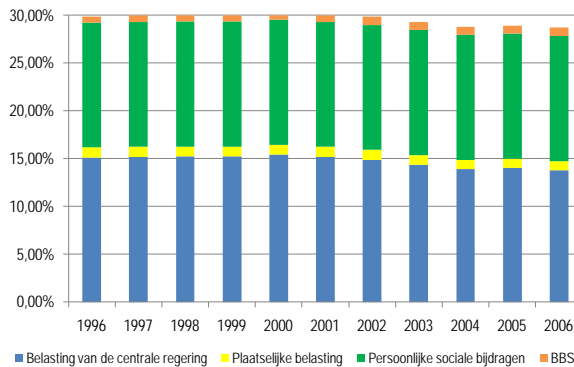
Grafiek 5-8: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 250% van het gemiddelde loon ontvangt

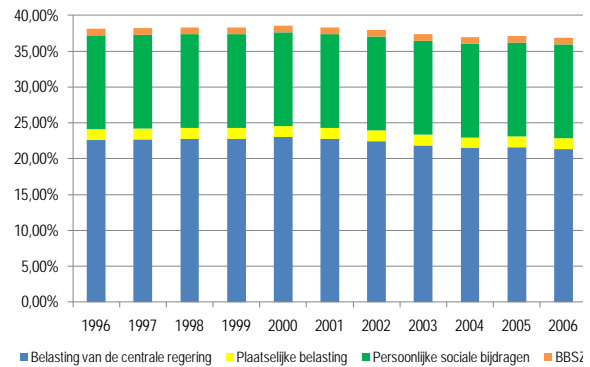
Bron: fod Financiën

5.3 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen waarvan beide partners werken

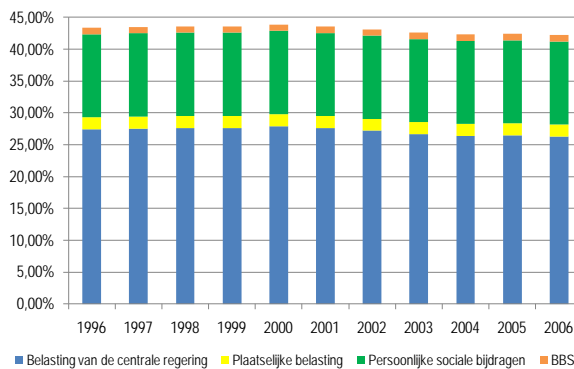
Grafiek 5-9: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 100%-100% van het gemiddelde loon ontvangt

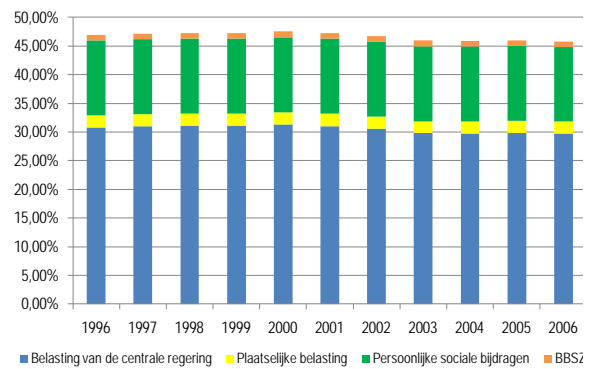
Grafiek 5-10: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 150%-150% van het gemiddelde loon ontvangt

Grafiek 5-11: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 200%-200% van het gemiddelde loon ontvangt

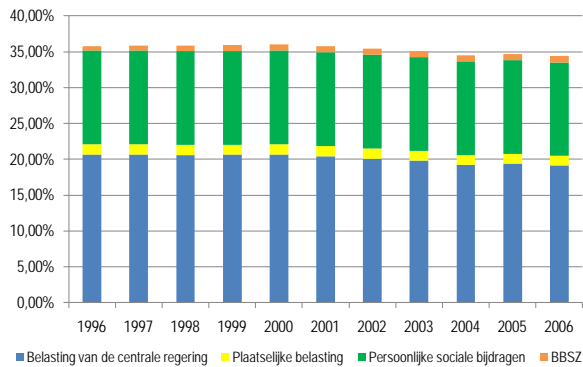

Grafiek 5-12: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel zonder kinderen dat 250%-250% van het gemiddelde loon ontvangt

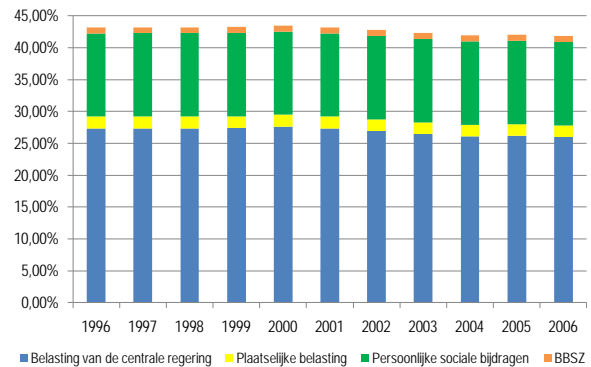

5.4 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen

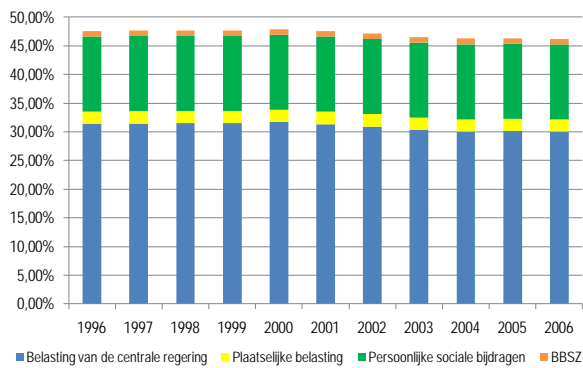
Grafiek 5-13: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 100% van het gemiddelde loon ontvangt

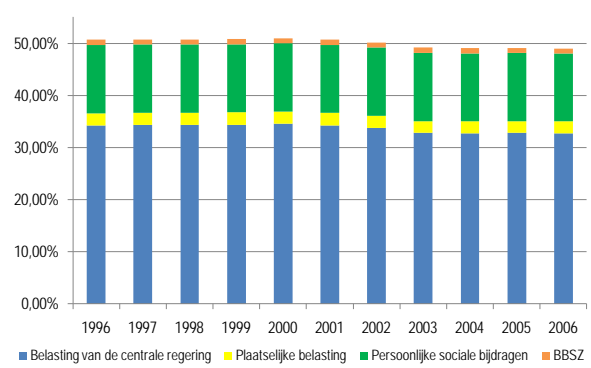
Grafiek 5-14: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 150% van het gemiddelde loon ontvangt

Grafiek 5-15: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 200% van het gemiddelde loon ontvangt

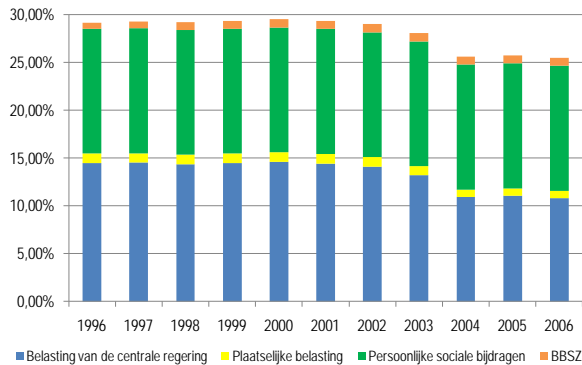
Grafiek 5-16: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een alleenstaande met twee kinderen die 250% van het gemiddelde loon ontvangt

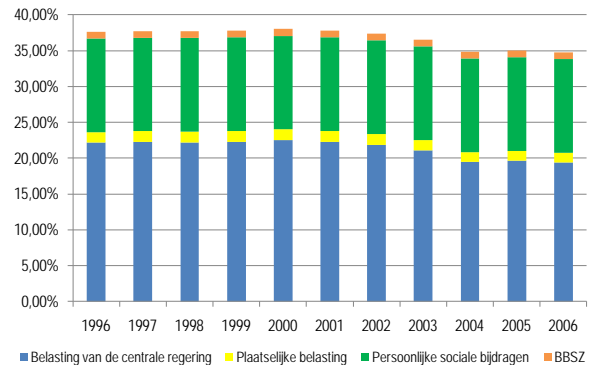
Bron: fod Financiën

5.5 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen en één inkomen

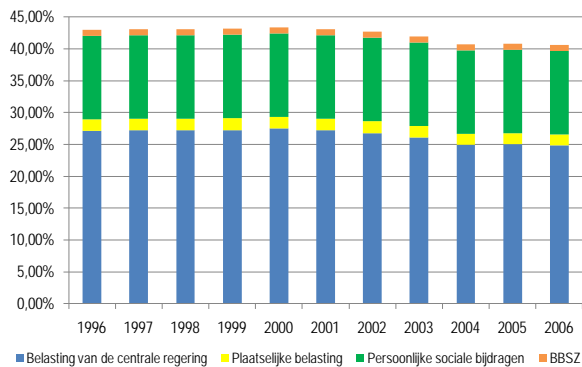
Grafiek 5-17: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 100% van het gemiddelde loon ontvangt

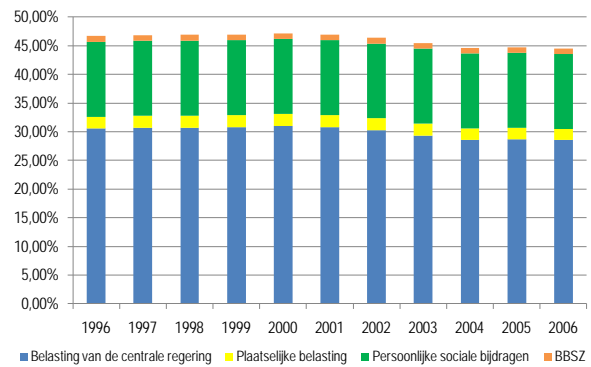
Grafiek 5-18: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 150% van het gemiddelde loon ontvangt

Grafiek 5-19: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 200% van het gemiddelde loon ontvangt

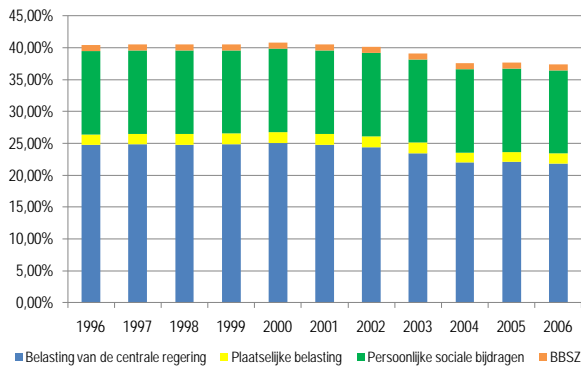
Grafiek 5-20: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 250% van het gemiddelde loon ontvangt

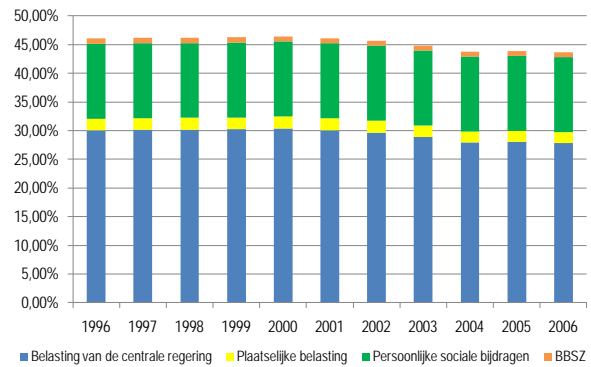
Bron: fod Financiën

5.6 Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen en twee inkomens

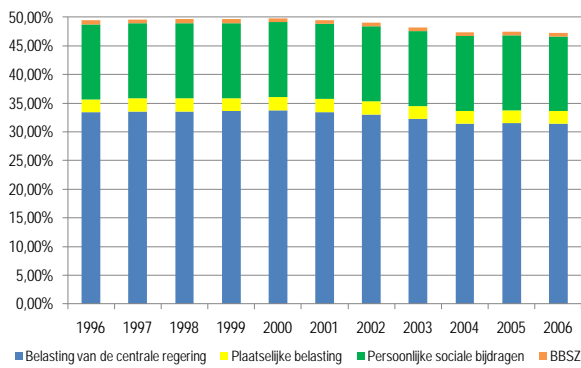
Grafiek 5-21: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 100%-100% van het gemiddelde loon ontvangt

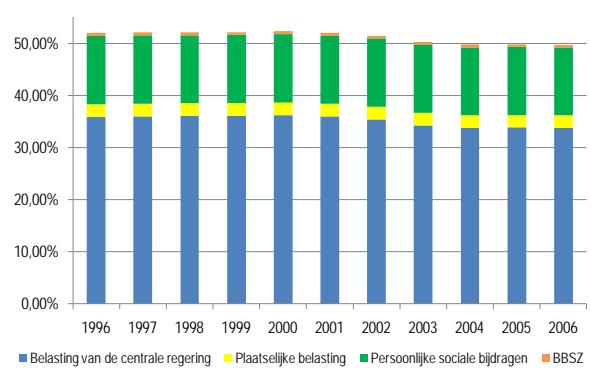
Grafiek 5-22: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 150%-150% van het gemiddelde loon ontvangt

Grafiek 5-23: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 200%-200% van het gemiddelde loon ontvangt

Grafiek 5-24: Uitsplitsing van de gemiddelde aanslagvoet voor een koppel met twee kinderen dat 250%-250% van het gemiddelde loon ontvangt

Bron: fod Financiën